

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, huhtik. 10 - Wed. April 10, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 15

45 cents

Lumilintujen piknikki

FinnFestin kenraaliharjoitus

PRINCE PARK, FLORIDA - Massachusettsin "lumilinnut" järjestivät maaliskuun 15. päivänä piknikin ikäänkuin kenraaliharjoituksena tämän kuun alkupäivien suurtapahtumalle FinnFest '91:lle.

Puiston suojiin oli saapunut kaikkiaan 34 pohjolan asukasta nauttimaan herkullista ruokaa ja seurustelemaan ystävien kanssa. Samalla tehtiin myös tuttavuutta niiden massalaisten kanssa, joita ei oltu aikaisemmin ehditty tavata.

Kuvassa osanottajat, edessä vasemmalta oikealla: Herbert

Autio, Elsi Autio, George Minkkinen, Mirjam Suonu, Myra Minkkinen, Hellä Salonen, Alli Vehkakangas, Mirjam Kaski, Eila Halfpenny, Helen Maky, Kallinen, Aino Selin ja Raili Kareno. Takarivissä Touko Salonen (haitarin kanssa), Elmer Suonu, Emely Roiko, David Kaski, Eino Langen, Pentti Rantala, Eila Langen, Bertha Kling, George Halfpenny, Erkki Vehkakangas, Walter Maky, Toivo Rantala, Tyyne Marttila, Viola Nyrhilä, Annikki Rannila, Ellen Kareno, Johan Marttila, Kaarlo Rannila, Elise Hansen, Eino Kareno ja Niilo Kareno.

Kuvan lähettäjä: Eila Halfpenny

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Translator Inkeri Väänänen-Jensen
- Richard Impola to speak at Boston FF meeting
- St. Urho's Day in E. Templeton (MA)
- Ilkka Vaananen cancels Boston appearance

Sisäsivuilla:

- Kahvi kieltoon neljästi Suomessa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Watergate-paljastaja avaa sotakulisseeja

Aina maine ei ole katoavaista. Amerikkalaiskustantamo Simon & Schuster aikoo ottaa peräti puolen miljoonan kapaleen painoksen Watergate-paljastuksissa kunnostautuneen Bob Woodwardin kirjasta The Commanders (Sotapäälliköt). Toukokuun puolivälissä ilmestyvä kirja käsittelee liittoutuman ja Irakin välistä sotaa.

Kustantaja on rakentanut salamyhkäisen kampanjan, jo-

ka lepää Washington Postin toimittajana työskentelevän Woodwardin maineen varassa. Kirjaa ei edes mainittu kustantamon uutuskirjoja esittelevässä tiedotteessa.

Kirja on syntynyt "yllättäen". Lehdistökin saa kirjan käsiinsä vasta samana päivänä, kun se ilmestyy. Syyksi kustantaja ilmoittaa sen, että Woodward paljastaa kirjassa sotanäyttämön takana käydyt poliittiset kähminnät.

Kieltolaki iskenyt kahviin neljä kertaa

Kun me suomalaiset puhumme kieltolaista, jokainen mieltää sen viinaan. Mutta tiesitkö, että kieltolaki kahvia vastaan on säädetty Suomessa peräti neljä kertaa. Tosin Ruotsin vallan aikana. Ja viideskin oli lähellä, mutta onneksi olimme siirtyneet jo Venäjän tsaarin alamaisuuteen.

Kahvi on maailmanhistorian saatossa luonut kukoistavia kauppakompanioita, ja kahvisheikkejä sekä heilutellut suurvaltojenkin sisä- ja ulkopolitiikkaa.

1700-luvun Ruotsi-Suomessa kahviin otti kantaa muun muassa kuuluisa tiedemies Carl von Linné. Mutta merkittäväksi sisäpoliittiseksi asiaksi kahvi nousi vasta, kun se ryhtyi heiluttelemaan sen ajan suurvallan vaihtotasetta.

Vuonna 1755 Elias Granroth tarkistutti väitöskirjansa Turun yliopistossa kahvista ja sen korvikkeista. Granroth suosi kahvin kasvavaa kuluusta voimakkaasti. Sen haitalliset vaikutukset ulottuivat terveydestä koko valtion talouteen.

Ranskalaisille, hollantilaisille ja englantilaisille Granroth sallii kahvinjuonon, koska se tuli omista siirtomaista. Ruotsi-Suomelle asia on aivan toinen. Granroth kauhistelee, että kahvin ostamiseksi valtakunta joutuu maksamaan kolme tynnyriä kultaa kahvin oston. Ja saman verran hän

epäilee menevän sokeriin. Eikö tämä ole hirveää, hän kyselee.

Oikeuskansleri Fredenstierna kauhistelee lieveilmiöitä, hankin rahassa. Oikeuskansleri laski turhiksi kahvijuoontiin liittyen kiinalaiset kahvikupit, hopeiset pannut, pöydät, intialaiset liinat ja monet muut hyödyttömät koreudet.

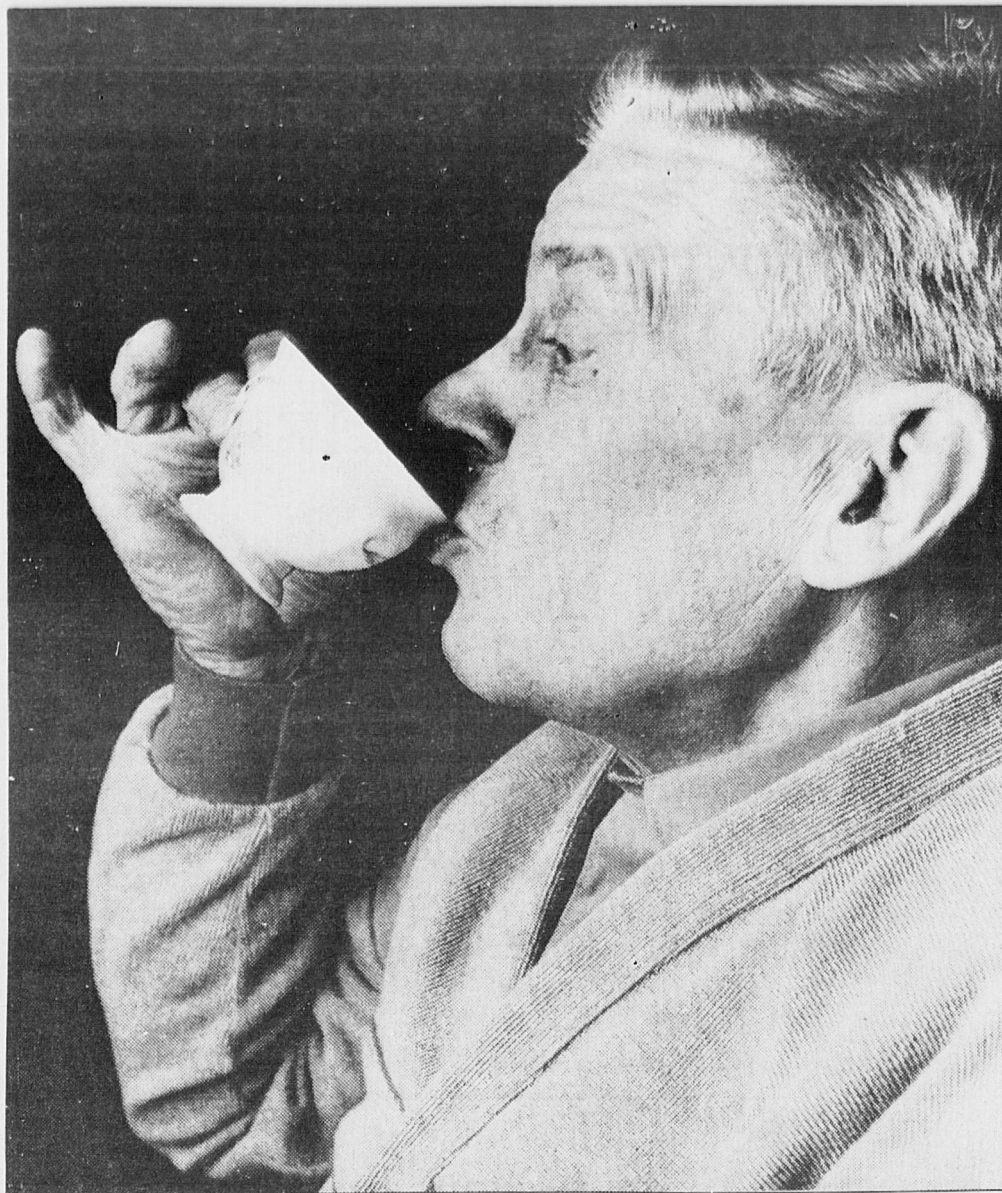
Oikeuskansleri teki myös laskelmia vuonna 1756: hopeakalustossa makasi hyödyttömänä 50 miljoonaa kuparitalaria. Ja vuosittain rikottiin kahvikuppeja vähintään 900,000 taalarin edestä.

Niinpä ei olekaan ihme, että valtiopäivät yritti hillitä kuluksjuhlaa jo vuosina 1746-47 määräämällä kovat verot. Mutta kun se ei auttanut, valtiopäivät huolestuneina valtakunnan lähes vararikotilasta, julisti kahvin kieltolain.

Talonpojat vastaan porvaristoa

Kieltolain säätäminen muistutti hyvin suurelta osin tämän päivän politikointia. Ensin nimittäin säädettiin porvaris-, ja aatelissäätöjen toimesta viinapolttokielto.

Tästä suivaantuneena - olihan viinanpolto yleistä talonpoikien keskuudessa - talonpojat ryhtyivät ajamaan säätyläisten rakastamaa kahvia samalle tuomille. Ja onnistuivatkin siinä 1756. Mutta kun laki vuoti kuin seula, se kumottiin 1761.

Kahvin kieltäminen koettiin 1700-luvulla surujuhla. Surujuhla se olisi varmasti tälläkin vuosisadalla.

Ruotsi-Suomen talousvaikeudet kuitenkin jatkuivat ja syntipukiksi nostettiin jälleen kerran: kahvi! Niinpä valtaan päässyt "hallituspuolue" mýssyt sääti ylellisyysasetuksen "Hekumata" ja Ylönpaldisutaa" vastaan. Tuo 1766 säädetty asetus tähtäsi kauppavajauksen supistumiseen ja väestönkasvun lisäämiseen. Kahvi kun nähtiin syypääksi siihenkin.

Ruotsi-Suomessa oli tuolloin 2,100 krouvia, ravintolaa ja kahvilaa. Töitä ne tarjosivat noin yli 8,000:lle.

Vaikka uhkana oli 300 ku-

paritaalarin sakko, kotietsinnät olivat tavallisia ja kahvin juontiin ja valmistamiseen tarvittavat kupit ja pannutkin takavarikoitiin, oli herrojen perädyttävä: kansa joi kahvia. Niinpä laki kumottiinkin 1770.

Kustaa III:n aikana siis juotiin kahvia, mutta hänen seuraajansa Kustaa IV:n holhoojahallitus yritti samaa uudelleen. Elokuussa 1794 tuli jälleen voimaan kieltolaki. Mutta se ei pitänyt yhtään paremmin. Lain rikkojien joukkoon ilmoitautui jopa leskikuningatarkin.

Surujuhla kuin hautajaisissa

Kahvin kieltäminen koettiin maassa surujuhla. Niinpä kerrotaan, että Sundholmin kartanossa päätöksen johdosta pidettiin tosi isot kahvikekerit ja juotiin kahvia, niin kauan kuin papuja piisasi. Päätteeksi haudattiin kahvivälineet maahan - tykinlaukausten saattelemana.

Vastaavia juhlia oli muualakin ja niihin kansaa kutsuttiin surureunaisiin kortein ja väki saapui mustiin puettuna. Kerrotaan Henrik Gabriel Portaninkin osallistuneen kahvin hautajaisiin.

Tämäkään kieltolaki ei pitänyt ja Armas J. Pulla kertoo kirjassaan "Kahvi", että alaikäinen kuningas olisi vierailullaan Skånen sotaväen luokse osallistunut itsekin iloiseihin kahvikekkereihin. Ja kun ku-

Nimipäivät

Huhtikuun 17 p., Otto
Huhtikuun 18 p., Valto
Huhtikuun 19 p., Päivi
Huhtikuun 20 p., Lauha
Huhtikuun 21 p., Anssi,
Anselmi
Huhtikuun 22 p., Alina
Huhtikuun 23 p., Yrjö, Jyrki,
Yrjänä

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$791.00

Henry G. Harvin muistolle
aviopuoliso Helen S. Harvi, Houston, TX \$100.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Aili Johnsonin muistolle
Hilkka & Helge Kiuru, Fitchburg, MA \$5.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Bruno W. Johnsonin muistolle
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$20.00

Eero Leppäsen muistolle
Mr. & Mrs. Albert Saari, Lantana, FL \$10.00

Aili Jokinen, Fitchburg, MA \$5.00
Nimetön \$200.00

Kiitos lahjoittajille!

Hietaheinästä ruijannokeen

Tieto-Finlandialla palkittu Suomen päiväperhoset -teos kuljetti tekijänsä Suomen luonnon hehkuvimmille ja hauraimmille alueille.

Voi syntyä mitä tahansa, kun neljä miestä seisoo yöllä sairaalan katolla haavi auki, pyydystä yöperhosia ja ajattelee.

Karjalan pojat Olli Marttila, Tari Haahtela, Hannu Aarnio ja Pekka Ojalainen seisovat kerran ja päättivät tehdä tietokirjan päiväperhosista.

Harrastuksesta puhjennut päätös 40 metriä korkean sairaalan katolla oli pönteä. Kuvateos Suomen päiväperhoset valmistui kolmessa vuodessa ja palkittiin äsken Tieto-Finlandia-palkinnolla vuoden 1990 parhaana suomalaisena tietokirjana.

Teos tuli huutavaan tarpeeseen. Edellinen päiväperhosia käsittelevä Kaarlo Johannes Vallen teos ilmestyi 55 vuotta sitten, ja siitä on tullut vaikeasti tavoitettava harvinaisuus. Suomen päiväperhoset tuli toistakymmentä vuotta jatkuneen luontokuvakirjojen vuolaassa virrassa, mutta poikkeaa monista kaltaisistaan. Sen kuvat täyt-

Kaikki alkoi sairaalan katolla ja päättyi Finlandia-jubileumiin. Perhosmiehet vasemmalta: Pekka Ojalainen, Hannu Aarnio, Tari Haahtela ja Olli Marttila.

vät luntokuvan keskeisimmän tehtävän, ovat yhteydessä kertovaan ja valistavaan tekstiin. Useat viime aikojen luontokirjat ovat tekstiltään niukoja ja vähäpuheisia kuva-albumia tai -salkkuja, vaikkei niillä olisi siihen oikein varaa, sillä aniharva niiden kuvista

on puhtaasti valokuvataidetta.

Karua asiatietoa

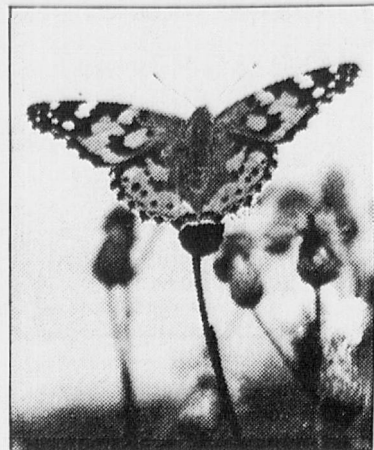
Työ kuljetti tekijänsä Suomen luonnon hehkuvimmille ja hauraimmille alueille näkemään niittyjen kukkaloistoa, tunturien huikaisevaa valoa, tuntemaan suon paksua tuoksua. Elämykset kuvastuvat teoksen laajaliikkeissä, elävissä ja selkeissä esseissä, joiden lomaan karu asiatieto siijoittuu.

Loistavaväristä paat-samasinisiipeä kuvatessaan teksti kertoo: "Nuoren koivikon jälkeen alkaa lehto, jonka läpi luikertaa ruskeavetinen joki. Polun varressa on keväistä linnunsilmää kuin munankeltuaista olisi räiskitty. Immikkää on sinisenä ja punaisena koko maa täynnä. Koreat kukat houkuttavat sitruunaperhosia, herukkaperhosia, nokkosperhosia, joskus neitoperhosen. Näsiät ovat komeita. Siihen putoaa jostakin korkealta paat-samasinisiipi. Kääntyyille näsiänkukalla, mutta on levoton, ei työnnä imutorvea kukkamehuun."

Kirjoittaja tarkkailee sielikömättäältä löytyneen tunturikeltaperhosen elonpiiriä: "Paikalla viihtyvät myös monet muut pohjoisen luonnon erikoisuudet, lapin alppiruusu, siririkko ja tunturikohokki, jonka tiivis mätäs hehkuu kuin vasta vuotanut veri. Piekana kiljuu pystysuoran pahdan töyryllä ja pulmunen visertää rakkakivikossa."

Kirja tarkkailee luontoa helästi ja ohjaa lukijaansakin siihen. Sen näkökulma ja myötätunto ovat luonnon puolella. Olli Marttila kiteyttää: "Kirjaa tärkeämpi on tieto, että ympäristön kiihtyvä muutos uhkaa päiväperhosia. Puolet Suomessa vakinaisesti asuvasta 95 päiväperhoslajista on jonkinasteisissa selviytymisvaikeuksissa ja kolmannes selvästi uhanalaisia."

Tekijät otaksuvat, että herät päiväperhoset sietävät ympäristömuutoksia muita hyönteisryhmiä huonommin. Syytä

Ohdakeperhonen, maailman laajimmin levinnyt vaeltaja.

on ajatella, että myös muu hyönteismaailma voi huonosti, vaikkei sen elämää tunneta yhtä hyvin kuin tutkijoiden aina suosimaa perhosten maailmaa.

Murheellista lähihistoriaa

Tieto-Finlandia-palkinnosta kilpaili päiväperhosteoksen kanssa ankarimmin suuri ja hyväntasoinen joukko historiaa käsitteleviä kirjoja. Uusea ylistettiin kunniainnoin. "Päiväperhoset" on tietysti luonnonhistoriaa; niiden oma laukohistoria yltää 150 miljoonan vuoden taakse. Mutta samalla teos peilaa päiväperhosten lähihistoriaa viime vuosikymmenten Suomessa. Ja se on miltei yksinomaan murheellista.

Kirjan ilmestymisen jälkeen tekijät ja heidän johdolla toimiva Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti sekä Maailman luonnonsäätiön Suomen rahasto ja Perhostutkijain seura perustivat työryhmän tarkkailemaan järjestelmällisesti päiväperhosten elämää ja esiintymistä.

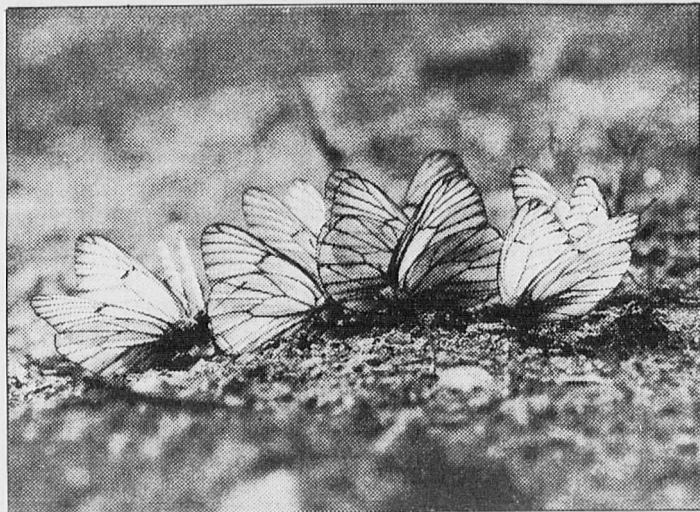
Vaikka Suomen päiväperhoset antaa vastauksia hyvin moniin perhosten maailmaa koskeviin kysymyksiin,

se avaa uusia kysymyksiä niiden nykyisestä asemasta Suomen luonnossa. Onhan muun muassa havaittu päiväperhosten kirkkaiden värien alkaneen tummua joillakin seuduilla, mm. Koillisella. Selitystä etsitään ilmansaasteista.

Tutkijat vaativat päiväperhosten ja niiden elinympäristöjen selväpiirteistä hoitoa ja suojelua, "koska ne ovat sekä hyödyllisiä että eettisiä". ne ovat kimalaisten ohella tärkeimpiä kasvien pölyttäjiä, lentävät alinomaa kukasta kukkaan, vievät siitepölyä oikeisiin paikkoihin.

Kolme perhoskirjan tekijöistä tutkii päätökseen allergioita ja selvittää, mitä tapahtuu kun siitepölyä joutuu väärin paikkoihin, ihmisen iholle, hengityselinten limakalvoille, silmän sidekalvoille. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan allergiasairaan osastoylilääkäri, perhos-harrastaja Tari Haahtela sanoo, etteivät työ ja harrastus ole ristiriidassa: "Molemmat ovat tärkeitä, sillä ne suuntaavat kiinnostusta ympäristöön - vaikkakin eri suunnista."

Jorma Korhonen (HS)

Hyvinä vuosina, erityisesti pitkänä poutakausina pihlajaperhoset kerääntyvät suuriksi ryhmiksi metsäautiotien pintaan tai ojan pohjalle imemään kosteutta.

KIELTOLAKI... jatkoa edelliseltä

ningas lähti sotilasleiriltä tarvittiin kerrassaan neljä hevosta vetämään kuninkaan kahvikeittiötä.

Niinpä ei ollutkaan ihme, että tultuaan seuraavana vuonna täysi-ikäiseksi, kuningas Kustaa IV Adolf kumosi kieltoain.

Neljäs kieltoain oli seurausta sodista Euroopassa, jotka nostivat kahvin hintaa kuin nykypäivän kriisit vastaavasti öljyn hintaa. Tuo kieltoain ehti olla voimassa Ruotsi-Suomessa vuodesta 1799 vuoteen 1802.

Kerran vielä pojat -periaatteella Ruotsin säädyt yrittivät hillitä kahvinjuontia vuosina 1817 - 1822. Tämä viimeinen kielto ei onneksi koskenut meitä suomalaisia, olimmehan siirtyneet vuonna 1809 Venäjän tsaarin alamaisuuteen. Ja joimme suuriruhtinaskunnassa kahvia.

Vehkeilyn pesiä, oluen kilpailijoita

Kahvinjuonin ja kahviloiden vastustajia on toki muuallakin kuin lääkäreiden ja poliitikkojen piirissä. Yksi suuri vastavoima oli oluen valmistajat ja oluttipien pitäjät.

Kahvinjuonti on jossain vaiheessa ollut kielletty lähes maassa kuin maassa. Kuvaavaa kahvin vastaiselle hyökkäykselle on tapaus Englannista vuodelta 1676, jolloin kahvilat määrättiin suljettaviksi. Niissä kun "juoniteltiin hänen majesteettinsa hallitusta vastaan ja levitettiin koko maahan ilkeämielisiä ja skandaalimaisia huhuja".

Parin päivän kuluttua hallitus perui päätöksen, kun sen ajan valtapuolet toryt ja whigit nostivat asiasta metelin!

Kari E. Tapio (Maaseudun tulevaisuus)

Pohjoismaat jatkavat Etelä-Afrikan pakotteita

Pohjoismaat haluavat vielä jatkaa Etelä-Afrikkaan kohdistuvia talouspakotteita, vaikka maan viimeaikainen kehitys onkin ollut ilahduttavaa.

Karlshamnissa kokouksensa pitäneet pohjoismaiden ulkoministerit keskustelivat Etelä-Afrikan tilanteen lisäksi mm. Pohjan ydinaseettomasta vyöhykkeestä ja Ety-prosessista sekä ilmaisivat huolensa Baltian tilanteesta, Afrikan sarven jatkuvasta sotatilanteesta ja Jugoslavian tilanteesta.

Etelä-Afrikan kohdalla ulkoministerit katsovat, että lähiaikoina on harkittava uudeleen pakotteiden purkamista. Ratkaisu asiassa pohjautuu kokonaan Etelä-Afrikan tilanteen tosiasialliseen kehitykseen, sanovat ulkoministerit lausunnossaan. Pakotteet voidaan purkaa vasta, kun rotuerottelupoliittika on poistettu Etelä-Afrikasta.

Ulkoministerit sanovat julkilausumassaan, että pohjoismaat ovat päättäneet purkaa ne erityistoimet, jotka koskevat viisumin myöntämistä Etelä-Afrikan kansalaisille. Poikkeuksena ovat kunkin maan omakohtaisesti säätämät pakotteet.

Suomen ulkoministeri Pertti Paasio sanoi, että Suomen on tarkoitus korottaa Etelä-Afrikassa olevan edustustonsa tasoa suurlähetystöksi merkinä myönteisestä kehityksestä. Paasion mielestä pohjoismaiden pakotteilla ei ole yksin samanlaista merkitystä kuin yhdessä esimerkiksi muun Euroopan kanssa.

Ydinaseeton Pohjola kytkettiin Eurooppaan

Ulkoministerikokous käsiteli pohjoismaisen virkamies-toimikunnan vastavalmistusta jatkua sivulla 5.

Jukka Aromaa Ruususen prinssinä New Yorkissa

Jukka Aromaa, ensimmäinen suomalainen tanssija maineikkaassa New York City Balletissa, harjoittelee seuraavaksi tehtäväkseen *Ruususen* prinssin. Baletin tunnettu kulmakiviteos tulee NYCB:n ohjelmistoon seurueen johtajan Peter Martinsin koreografiana, joka pohjaa perinteiseen tyyliin, mutta on supistettu kahteen näytökseen.

Connecticut

Aura Seuran TORI -päivä lauantaina, huhtik. 20. p:nä klo 8 aam. - 4 ip. Aura haalilla Voluntownissa.

Käsitöitä, uutta ja vanhaa tavaraa, leivonnaisia (pullaa) yms. kaupan.

Pöytävaraukset voi tehdä soittamalla Anja Mälliselle 376-4653. Pöydät maksavat \$10.00.

★

Finnish American Heritage Society järjestää tanssit Finnish haalilla lauantaina, huhtik. 27. p:nä. Ed Hendela huolehtii illan tanssimusiikista.

Prinsessa Ruusunen on kohtalon baletti ja harvinaisuus NYCB:ssä, joka esittää etupäässä lyhyitä teoksia. Se aloittaa seurueen sesongin New York State Theaterissa 24. huhtikuuta ja sitä tanssitaan kaksi viikkoa yhteen menoon.

Peräti kahdeksan paria harjoittelee baletin päätehtävät, ja NYCB:n tapana on, että vain päivää tai kahda ennen esitystä ilmoitetaan, kuka milloinkin tanssii ja kenen kanssa. Jukka Aromaa sanoo tottuneensa nopeisiin päätöksiin ja sellaiseen ammattitaitoon, joka edellyttää tanssijoiden olevan aina valmiina, kun kutsu käy.

Hän lentää New Yorkin ja Helsingin väliä ja on viimeksi tanssinut täällä Suomen Kansallisbaletin ohjelmistoon kuuluvassa Balanchinen *Divertimento*ssa. Äskettäin hän palasi Moskovasta, jossa hän osallistui amerikkalaisten tanssijoiden järjestämään hyväntekeväisyysnäytäntöjen sarjaan Kremlin kongressipalatsin näyttämöllä.

Polut

Kuinka rakastin polkuja lapsuuden, joita paljain jaloin kuljin. Jalat paljaat tuntevat herkimmin maan joka ruohon, neulasten astuissaan; mullan ja hiekan, kosteuden, sekä pehmeän, painuvan sammalen. Olin osana maata, sen sydämen lailla omani tiesin sykkivän, kesän keskellä täydesti elävän.

Polut veivät metsiin ja kunnalle, kallioin ylitse rannoille, soille kurkien pihalle, missä keltaisen hillat kypsyivät, punaiset karpalot kimmelsivät, Keskellä kasteista aamua siellä suopursun tuoksun voimakkaan tunsin liittyvän tuoksuihin metsän ja maan.

Kuinka rakastin polkuja lapsuuden, joita paljain jaloin kuljin. Ovat vielä kätöksissä muistojen nuo vuodet kesien vallosten, missä linnut, perhoset kisaillen lensivät siivin värikkäin yli niittyjen kukkien tanssivain. Olin osana maata, sen lapsonen, joka nukkuu ja herää elämään aina uudelleen täydesti sykkivään.

Aini Tossavainen

Tilausmaksut nousevat

Kuten ehkä tiedätte, olemme koettaneet pitää tilausmaksumme niin alhaisina kuin mahdollista alati nousevista postituskuluista huolimatta.

Äskettäin voimaan astuneiden uusien postitusmaksujen johdosta meidän pitää uusia tilausmaksumme. Tilausmaksumme on pysynyt samoissa vuodesta 1983. Tänä kahdeksanvuotiskautena postituskulumme ovat nousseet 300 prosenttia.

Niinpä Raivaajan johtokunta on päättänyt seuraaviin tilausmaksuihin:

Yhdysvallat

Yksi vuosi - \$23.00

Kuusi kuukautta - \$15.00

Kolme kuukautta - \$11.00

Kaikki ylläolevat koskevat toisen luokan postitusta.

Yksittäinen numero, ensimmäisen luokan postissa - \$2.00

Yksi vuosi, ensimmäisen luokan postissa \$46.00

Ulkomaat

Yksi vuosi - \$28.00

Kuusi kuukautta - \$20.00

Yksittäinen numero lentopostitse - \$4.00

Yksi vuosi lentopostissa - \$93.50

Uudet tilausmaksut astuvat voimaan toukokuun 1, 1991.

Voitte välttyä nousulta uusimalla tilauksenne nyt! Kaikki uusinnat - ja uudet tilaukset - mitkä on tehty ennen toukokuun 1. päivää, nykyisillä tilausmaksuilla. Voitte uusia tilauksenne vuodeksi, kahdeksi, kolmeksi, viideksi, 10 tai useammaksi vuodeksi nykyisillä maksuilla kunhan teette sen toukokuun alkuun mennessä.

Siis, jos haluatte esimerkiksi uusia kolmeksi vuodeksi, maksatte \$60.00 eli \$20.00 vuodelta, jos teette sen ennen

toukokuun ensimmäistä. Toukokuun 1, 1991 jälkeen vuoden tilaus maksaa \$23.00.

Vuotuinen opiskelijatilaussemme pysyy nykyisellään, \$10.00 vuosi.

Olemme pahoillamme tilausmaksujemme nousun johdosta, mutta ne ovat taloudellisesti välttämättömät. Toivomme, että ne lukijat ja ystävät, jotka voivat tukea toimintaamme lahjoituksillaan, tekevät sen edelleenkin välttyäksemme tulevilta tilausmaksujen nosuilta.

Raivaaja Publishing Company
Jonathan Ratila
Liikkeenhoitaja

Oopperaa köyhien hyväksi

Tunnettu neuvostoliittolainen oopperalaulajatar Jelena Obratsova antaa San Franciscossa hyväntekeväisyyskonsertin, josta saadut tulot menevät Amerikan syntyperänsä vanhojen vähävaraisten vanhusten avustusrahoon.

San Franciscon seudulla asuu noin 80,000 Venäjältä saapunutta ihmistä, joista viidesosa on yli 60-vuotiaita. San Franciscossa sijaitsevaa Amerikan venäläisten palvelukeskusta ylläpidetään lahjoitusvaroin. Se yrittää järjestää asiakkailleen edullisen aterian viidesti viikossa.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor

New York, NY 10017

Puh. 212-573-6007

Telefax 212-573-6310

Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa

Puh. 212-808-9721

Telefax 212-370-2863

Telex 212-370-2863

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter

esittää: Pekka Parikan Suurelokuvan

POHJANMAA

Amerikkalaisella VHS videokasetilla

Nyt voitte järjestää ystäville kotonanne nautinnollisen suomalaisen elokuva-illan. Tai ehkä muistaa heitä mieluisalla lahjalla.

Finlandia Foundation on tehnyt sopimuksen Suomen National-Filmi Oy kanssa Pekka Parikan ohjaaman POHJANMAA elokuvan VHS video-kopioiden levityksestä Pohjois-Amerikassa. Elokuvan tarina perustuu Antti Tuurin saman-nimiseen romaaniin. Pääosissa ovat tunnetut näyttelijät Esko Salminen ja Taneli Mäkelä. Elokuvan kesto on 120 min.

POHJANMAA

Pekka Parikan elokuva
Antti Tuurin
romaanista

Esko Salminen
Taneli Mäkelä
Esko Nikkari
Vesa Mäkelä
Kirsti Orvola

Teknillisesti ensiluokkaisesti värifilmille tallennettu elokuva alkaa heinäkuuisena sunnuntaina lakeuden pikkukaupungissa, Kauhavalla. Hakalan suku on kokoontunut jakamaan Amerikan vaarin perintöä. Päivä on hautova ja tapahtumat alkavat vyöryä, kun Hakalanveljesten vahva oikeudentunto panee heidät ottamaan lain omiin käsiinsä, väkivaltaakaan kaihtamatta.

Levöllinen lakeus on taustana kun Erkin löytää isän sodasta tuoman ja maahan kätkemän konepistoolin. Lisäpönttä veljesten touhulle antaa iso kanisteri kiljua. Parhaiten elokuvaa luonnehtii iso-mummun sanonta:

"Pohjanmaalla kaikki viisaus on vanhoos' naisis', mutta miehis'...kyllä niis' on HULLUUS"

Elokuva on alkuperäisestä studiofilmistä digitaalisesti nauhoitettu erittäin korkealaatuisen VHS kopioinnin takaamiseksi. Englannin-kielinen tekstitys on myös jokaisessa kopiassa. Finlandia Foundation, NY Metropolitan Chapter pyrkii tällä tavalla kartuttamaan stipendi- ym. rahastojansa.

Kasetin hinta postituskuluineen on \$40. Tilaukset ja tiedustelut voitte lähettää osoitteella:

Juha Makipaa, Finlandia Foundation, 5 Charlotte Road, Fishkill, NY 12524

Pohjoismaat...

jatkoa sivulta 3.

nutta selvitystä Pohjolan ydinaseettomasta vyöhykkeestä. Vyöhykeajatus halutaan nyt kytkeä Euroopan yleiseen turvallisuuspoliittiseen kehitykseen.

Virkamiestyöryhmän raportissa katsotaan, ettei eurooppalaisen kehityksen taustaa vasten ole mahdollista ratkaista, miten laajasti vyöhykeajatus voidaan sovitaa tähän kehitykseen.

Paasio sanoi, että ydinaseeton Pohjola vahvistaisi Euroopan turvallisuutta. Ulkoministerit päättivät lähettää virkamiestyöryhmän raportin tiedoksi Ety-sihteeristölle, läntiselle sotilasliitolle Natolle sekä Washingtoniin ja Moskovaan.

Edistys ei auta kaikkia

Australian alkuasukkaat voivat huonosti modernissa yhteiskunnassa. Heidän keski-ikänsä on noin 20 vuotta alempi kuin Australian valkoisista, osoittaa lääketieteellisessä ammattilehdessä julkaistu tutkimus.

Kun valkoisen miehen keskimääräinen elinikä on Australiassa 73 vuotta, alkuasukas voi odottaa elävänsä asuinpaikastaan riippuen vain 53-61 vuotta.

Alkuasukkaat menehtyvät liikenneonnettomuuksien ja rikosten uhreina neljä kertaa useammin kuin valkoiset. Heidän kuolleisuutensa hengityselinten ja verenkierron sairauksiin on moninkertainen muuhun väestöön nähden.

Australian väestöstä runsas prosentti, noin 240,000 henkeä, on alkuasukkaita.

Floridan kuulumisia

Iloinen iltapäivä Annan Majalla

Lepokodin auttavat kädet ryhmä järjesti kahviaiset lauantaina 30 pv. maalisk. klo 1:00 iltapäivällä. Kahvivieraita saapui todella runsaasti paikalle jo hyvissä ajoin. Pöydän takana reippaat "auttavat kädet" tarjosivat todella herkulliset kahvit kakkuineen.

Tarjoilun jälkeen päästiin itse ohjelmaan. Aluksi Ed Haapa soitti upean Sibeliuksen Finlandian ja tervehdyssanat sanoi Karin Nivala ja Maila Andersson loi katseen auttavien käsien alkuaikeihin - itse idean syntyyn.

Mrs. Ritva Saukko lauloi laulun "Sinua siunata tahdon". Tauno Kukko soitti oman sävellyksensä "Vanhan trumpe-

tin laulu", joka oli hyvin kaunis ja tunteella esitetty.

Sitten seurasi kronikka, jonka kirjoittaja oli Pirkko Peltö, ja esittäjäksi ryhtyi Taimi Rissanen. Sama reipas Taimi oli tehnyt hauskan laulun, jonka auttavat kädet -ryhmä itse esitti.

Lausuntaa esitti Siiri Kärki, "Minä aikana ihminen kauden on". Duettolaulua saimme kuulla Lyyli ja Arvo Mäkelän esittämänä.

Maila Andersson oli kirjoittanut pienen hupaisan kaksin puhelun "Muistatko". Siinä esiintyi itse tekijä pukeutuneena papparaiseksi ja vanhan leidin osassa oli Taimi

Rissanen.

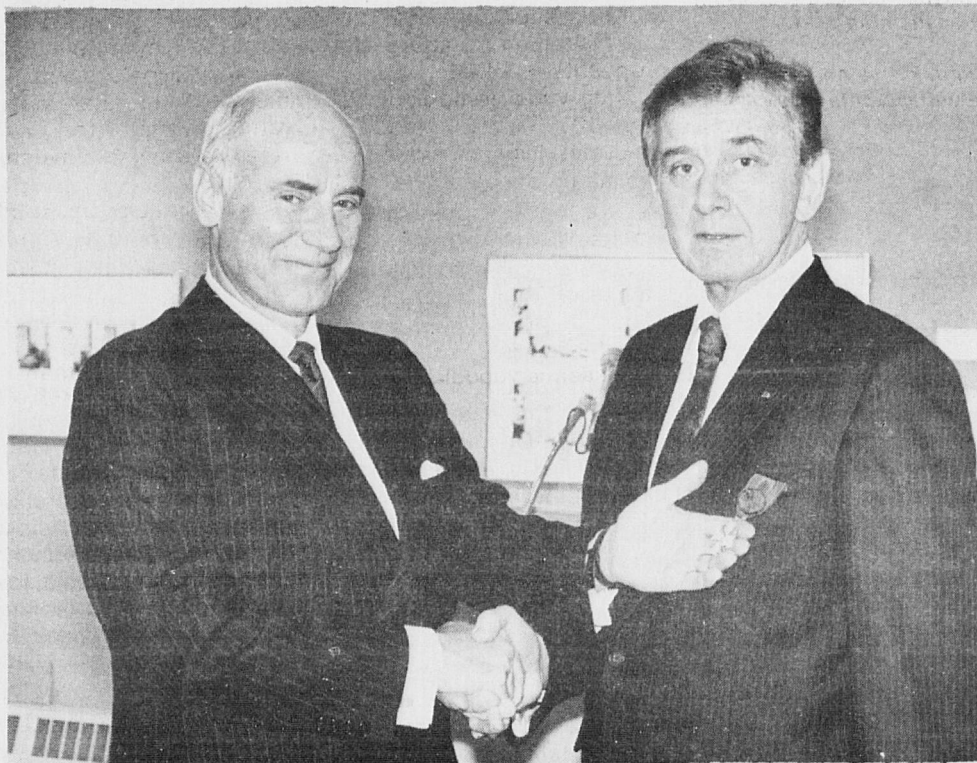
Seuraava esiintyjä oli Jouko Rajahalme, hän esitti Meriaiheisen shown. Hän säesti itseään hanurilla.

Lopuksi Arvo Katajisto esitti johtokunnan puolesta lämpimät kiitokset näille uutterille ja rakastettaville auttajille, joiden moninaiset tehtävät ovat kovin tervetulleita kotimme vanhuksille. Hän toivoi, että näin jatkuisi vielä pitkälle tulevaisuuteen.

Näihin kiitoksiin ja toivomuksiin yhtyy vilpittömin miehen.

Elina Kuronen
Kahviaisten kuuluttaja

Duluth, MN

Pääkonsuli Garth Castrén (vas.) onnittelemassa kunniamerkin saanutta Matti Kaupsia.

Matti Kaupsille Valkoisen ruusun kunniamerkki

Professori Matti Kaupsille on myönnetty Suomen hallituksen myöntämä Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki. Kaups toimii maantieteen ja etnisen historian professorina Duluthin yliopistossa Minnesotassa. Kunniamerkki myönnettiin Kaupsille hänen työstään amerikkansuomalaisen siirtolaisuuden tutkijana sekä Suomen ja Yhdysvaltojen välisten suhteiden edistäjänä.

Professori Kaups toimii myös aktiivisesti Minnesotan alueen amerikkansuomalaisten keskuudessa ja hän on ollut mukana mm. järjestä-

mässä ensimmäisiä amerikkansuomalaisuutta käsitteleviä konferensseja Yhdysvalloissa. Kaups oli myös puhujana Delawaren siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlassa Helsingissä.

Tieto kunniamerkin myöntämisestä tuli Kaupsille yllätyksenä. Hän sanoi kunnianosoituksen innostavan häntä tulevien projektien suunnittelussa. Yhtenä näistä on UMD:n ja Tampereen yliopiston välisen

opiskelijavaihdon järjestäminen.

Professori Kaups on syntynyt virolaiseksi, mutta hän on asunut Yhdysvalloissa jo kolmekymmentä vuotta. Suomeen ja suomalaisiin hän tutustui jo lapsena Suomen vierailuidensa yhteydessä.

Valkoinen ruusu on vanhin Suomessa myönnettävä kunniamerkki. Sitä on jaettu jo vuodesta 1919 lähtien ja sen on suunnitellut Akseli Gallen-Kallela. Valkoinen ruusu on myönnetty aiemmin vain vajaan kymmenelle amerikkalaiselle.

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Huhtik. 4, 1991

Pitkänäperjantaina pidettiin Sairaskodin asukkaana Aino Sorvon muistotilaisuus. Aino Sorvo nukkui ikuiseen 28 pv. maalisk. 96 vuoden ikäisenä. Muistopuheen piti pastori Suomala.

Maanantaina saimme kaksi surusanomaa. Sairaskodin asukas Anna Eskelinen nukkui ikuiseen 31 pv. maalisk. 96 vuoden ikäisenä ja Lepokodin asukas Emma Höglund kuoli 1 pv. huhtik. 99 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Maanantai-iltapäivällä ja tiistai-iltapäivällä kodissamme vieraili Suomesta TV-toimittaja. He kuvailivat ja haastattelivat sopiviksi katsomiaan kohteita.

Tiistaina kodissamme tarjottiin "Auttavat kädet" ryhmälle lounas kiitokseksi siitä suuriarvoisesta työstä, jota he tekevät joka viikko sekä Lepokodin sairaskodin asukkaille. Eräät heistä ovat olleet mukana jopa 15 vuotta. Sydämellinen kiitos teille kaikille.

Keskiviikkona pidettiin Emma Höglundin ja Anna Eskelisen muistotilaisuus ruokasalissa, jossa Tenho Tamsi puhui heidän muistolle. Muistikista vastasi Bertha Penttilä.

Torstaina saimme vieraita Torontosta. Mr. Anttila soitti ja

ryhmä iloisia ja komeita poikia lauloi asukkaillemme.

Perjantai-iltana meillä oli Annan Majassa "Open House" (Avoimet ovet) FinnFestiä varten. Iltapäivällä saimme Pohjanmaan poikia vieraaksi, Eero Piirto & Kumppanit. Sydämelliset kiitokset kaikille rakkaille ystäville ja avustajille kuluneesta viikosta. Nyt sitten joukolla juhlimaan FinnFest-juhliin. Nämä juhlat ovat aivan ainutlaatuiset meille suomalaisille.

Iloista juhlamielettä
Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tiedävät, 1800 South Dr., Lake Worth, FL 33461.

1375 Lempi Kolehmainen
1450 Lempi Koski
707 Carl Koskinen
1586 Irma Koskinen
708 Mrs. Carl Koskinen
1091 Silja M. Koskinen
141 Elvi Kosola
1005 Lyyli Kroger

Ps. Huom! Lepokodin Ystävien myyjäiset ovat ensi lauantaina 13 pv. klo 8:00. Tervetuloa iloisen kaupan teko!

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalla tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Henry G. Harvi

HOUSTON, TX - Henry Gabriel Harvi, 75, kuoli maalisk. 27, 1991 Bayou Glen hoitokodissa. Hän kärsi Alzheimer's sairaudesta.

Hän oli syntynyt toukok. 18, 1915 Gabriel ja Martha (Rosenquist) Harvin poikana Springfield, MA:ssa. Hänen isänsä oli muuttanut maahan Suomesta, äiti oli syntynyt Bostonissa. Äiti kuoli vuoden 1918 influenssa epidemian uhrina.

Toisessa maailmansodassa edesmennyt palveli Tunisiassa, Afrikassa ja Italiassa. Sotilasarvoltaan hän oli korpraali.

Sodan päätyttyä Harvi työskenteli Quincyn United Cooperative kaupassa. Toukok. 16, 1948 hän avioitui Helen S. Rönnin kanssa. Työ vei Harvit lyhyeksi ajaksi Pennsylvaniaan ennen kuin he asettuivat Natick, MA:aan, missä Harvi työskenteli paikallisen osuuskunnan liikkeenhoitajana sen sulkemiseen asti. Sen jälkeen hän jatkoi Wellesley Supermarketissa 30 vuoden ajan aina eläkeikään saakka.

Edesmennyt kuului Finnish American Club of saimaan ja Finlandia Foundationin Bostonin jaoston, ollen entinen varapresidentti. Vajaa vuosi sitten harvit muuttivat Teksaasiin ollakseen lähellä siellä asuvaa poikaansa.

Kaipaamaan jäi aviopuolison lisäksi poika David H. Harvi, Houstonissa työskentelevä insinööri; veli Charles J. Harvi, Dover, MA ja sisko Emily Winkvist, Zanesville, OH.

Hautajaiset pidettiin Quincyn Faith Lutheran kirkossa pastori James L. Kimmellin toimituksessa siunauksen.

Hautaaminen tapahtui Mt. Wollaston hautausmaahan Quincyssa.

Bruno W. Johnson

WATERVILLE, ME - Bruno W. Johnson, 88, 8 Barnet Ave., kuoli huhtik. 1, 1991 pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt vuonna 1902 Fitchburg, MA:ssa Jacob ja Josefina (Kopsala) Johnsonin poikana ja asui kaupungissa suurimman osan elämästään. Vuonna 1921 hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista. Muita suinpaikkoja olivat Baldwinville ja Westminster ennen kuin hän muutti Maineeseen viisi vuotta sitten.

Eläkkeelle edesmennyt jäi vuonna 1968.

Kaipaamaan jäi vaimo Charlotte (Pettee) Johnsonin lisäksi kuusi sisarusten lasta, Rudolph Aaltonen, New Ipswich, NH, Walter Wiljanen, Chelmsford, MA, Charles Atwood, Colorado Springs, CO, Robert ja Michael Lowman, Miami, FL ja Joan Broome, Fitchburg, MA.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan Fitchburgissa.

Aili Johnson

FITCHBURG, MA - Aili S. (Luoma) Johnson, 88, 1077 Rindge Road, kuoli huhtik. 2, 1991 Burbankin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana. Hänen aviomiehensä Hjalmar Johnson kuoli 1966.

Hän oli syntynyt syysk. 30, 1902 Maynardissa Oscar ja Selma (Keirsala) Luoman tyttärenä.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetyskirkon seurakuntaan ja Suomalaiseen Kultaisen Iän Kerhossa.

Kaipaamaan jäi kaksi sisar, Hilma Haapala, Ontario, Kanada, ja Vieno DeRaspi, Maynard; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaus toimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Kolme veljestä

Ensimmäisen Mooseksen kirjan 18 luvun kolme ensimmäistä jaetta kuuluu seuraavasti: "Ja Herra ilmestyi Aabrahamille Mamren tammistossa, jossa hän istui telttamaansa ovella päivän ollessa palavimmillaan. Kun hän nosti silmänsä ja katseli, niin katso, kolme miestä seisoi hänen edessään. Nähdessään heidät, hän riensi heitä vastaan majan ovelta ja sanoi: "Herrani, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, älä mene palvelijasi ohitse".

Tämä raamatun kohta vei ajatukseni lapsuuteen. Sen muistoista olen vuosikymmenien varrella poiminut "kätettyjä helmiä", joita ei lapsen mieli silloin ymmärtänyt. Kotikylässäni vaikutti aikoinaan erittäin voimakkaasti Laestadiolainen uskonto. Tähän uskontoon kuuluivat vanhempani ja koko kylän asukkaat. Kylä oli suuri ja sen asukkaat jokseenkin kaikki samaan sukukuntaan kuuluvia. Meitä lapsia oli kylässämme paljon. Esimerkkinä tästä, omaa sisarusparvessamme meitä on kymmenen, ja kaikki vielä tänä päivänä olemme elossa. Isä ja äiti ovat muuttaneet pois ajan maisemista ikuisen rauhaan kauan sitten.

Erään "kätetyn helmen" löytö on tullut mieleeni monta kertaa. Siihen sisältyy jotain, joka ei anna rauhaa, vaan kaivelen muistojen kätkeä erään "saarnamiehen" puheesta. Koska on mahdollista muistaa kaukaisia asioita, on käytettävä omaa mielivaltaa luomaan kertomus "puhuteluksi" myös tähän aikakautteen:

Kerrottiin eräistä uskovaisista vanhemmista, ikääntyneistä isästä ja äidistä, jotka olivat eläneet pitkän, yhteisen elämänsä pienessä harmaassa mökissä kylän liepeillä. Puute oli jokapäiväinen tuttava siihen aikaan. Mutta näillä vanhemmilla oli aina ollut vahva usko Jumalaan, niinkuin Aabrahamilla. Näille Jumlan ihmisille oli uskottu kolme poika.

Niukan leivän varassa kasvattivat isä ja äiti lapsensa aikuisiksi. Usko ja kunnioitus Jumalaan oli juurrutettu lasten sydämiin heti kehdosta asti. Pojat kunnioittivat vanhempiaan ja heidän uskoaan, ja varttuivat nuorukaisiksi nöyrinä ja hiljaisina.

Koitti sitten aika, että nuoret miehet jättivät vaatimattoman kodin. Mutta he eivät ymmärtäneet, että vanhempien esirukoukset kantoivat heitä. Isän ja äidin siunaavat ja ruokoilevat käsivarret ohjasivat veljesten elämää Jumalan käsivarsina, vielä senkin jälkeen, kun isä ja äiti olivat poissa.

Ajallisesti nuorten miesten elämässä kaikki oli hyvin. Oli oma koti, perhe, eikä mitään puuttanut. -Mutta- lapsuuden usko oli sammunut maailman tulilla isän ja äidin suljettua silmänsä. He lepäsivät kummun alla, joka vuosien vieressä oli ruohottunut ja sammaltunut.

Mutta pieni harmaa mökki kyyhötti paikallaan hyljättynä, autiona ja ränsistyneenä. Kerran - vuosikymmenien jälkeen sattui jotain yllättävää: Kaikki kolme veljestä olivat päättäneet mennä katsomaan, onko lapsuuden harmaasta mökistä mitään jäljellä?

Miehuusikäiset kolme veljestä seisovat hiljaisina tutulla paikalla. Siinä kyyhötti kotimökki paikallaan, lahonneena ja sammaltuneena. Niinpä ylipistyneet veljekset päättivät purkaa mökin, ettei se pilaisi muuttunutta, entistä kotikylää.

Ei aikaakaan, kun lahonneet hirret alkavat putoilla maahan. Puhumattomina, hiljaisina ja vakavin mielin tekivät miehet työtä. Mutta? Yhtäkkiä tapahtuu jotain? - Nuorin veljeksistä, joka repii seinähiirtä isän ja äidin makuuhuoneen nurkalla, alkaa itkeä sydäntä särkevästi. . . Työ-ase putoaa maahan ja hän laskeutuu polvilleen juuri sille paikalle, jossa isän ja äidin vuode oli sijainnut.

Vahva mies näkee vanhempansa polivistuneina vuoteen vieressä. Siinä oli isän ja äidin rukousalttari. Mies näki myös vuoteen vieressä kirkkaan lammikon, joka kimalteli auringon hohteessa - ja hän ymmärsi heti, että siinä on kynnellammikko, joka oli koostunut isän ja äidin kynnelistä heidän rukoillessaan rakkaistensa puolesta.

Näky puhui voimakkaasti, ja kovasydämiseksi muuttunut mies itkee yhä lohduttomammin. Hän yrittää sopertaa rukousta: "Isä - äiti! - antakaa anteeksi! Kiitos tuskien kynnelistä. Jumala - anna anteeksi. . .

Kohta olivat kaikki kolme veljestä vanhempiensa rukousalttarilla. Siinä he jokainen saivat nähdä saman "näyn" ruokoilevista vanhemmistaan, ja auringon säteissä kimalta van kynnellammikon. . . Siinä he jokainen saivat kohdata lapsuutensa Jumalan. Siinä he saivat kokea anteeksiantamuksen ja uuden armon. Siinä he saivat kuulla Siionin rantain ihanan vaellusvirren, joka kantautui Jumalan puistosta. Se oli rakastavien vanhempien laulu Jordanin toiselta rannalta. Sieltä ulottuivat isän ja äidin näkymättömät kädet, jotka siunasivat miehuusikään ehtineet rakkaansa. . .

Jumala vastaa. Jumala puhuu ajallaan. Jokaiselle ihmiselle on avattu ovi ihanaan lupauten maahan. Mutta olemeko suostuneet Jumalan suunnitelmiin hetkenä, jolloin meidät kutsuttiin ulos Mamren tammiston siimeksestä, jossa Aabrahamin tavoin istuimme muukalaisina majamme kynnyksellä?

Juuri nyt tahtoo Herra ilmestyä elämäämme, että pitäisimme vanhurskautta voimassa ja saisimme kokea lupauten täyttymystä. Kunpa kaikuisi Siionin rantain ihana vaelluslaulu jo täällä alhaalla

jatkuu sivulla 11

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

Vuoden 1990 FinnFestissä esiintynyt *Miljoonasade* kantaa nyt huolta sademetsien kohtalosta. Kuvassa vasemmalta Heikki Salo, Jarmo Hovi,

Olli Heikkinen, Matti Nurro ja Ari Laaksonen.

Miljoonasade etsii energiaa sademetsistä

Ihan ensimmäisestä älpäristään *Pesuhuoneesta keittiöön* lähtien *Miljoonasade* yhtye on ottanut vahvasti kantaa. Samalla linjalla bändi jatkaa yhä uusi *Nuoli ja väri* välittää muun muassa sademetsien kohtalosta.

Miljoonasadeen äskettäin keikalla Helsingin Tavastia-klubilla kerättiin ämpäriäinen kolikoita sademetsien suojeluun. Paljonhan se ei tietysti ole, mutta eleenä sitäkin merkittävämpi.

Miljoonasadeen nokkahahmo **Heikki Salo** ei häpeä luonnehdintaa AOR:stä (adults oriented rock). Bändin soundimaailma on vaan kehittynyt siihen suuntaan.

- Ainahan me ollaan oltu vähän AOR-yhtye, tämä on sellainen vähän kokeneempien jatkien bändi, sanoo Heikki Salo.

Ei välibiisejä

Nuoli ja väri -lp on siinä mielessä uusi askel Miljoonasadeen historiikissa, että bändin viidestä jäsenestä neljä on saanut sävellyksiään vinyylille asti. Myös se viides, **Jarmo**

Hovi on tehnyt biisejä, mutta tälle levyille ne eivät vielä ehtineet.

- Tämä on siitä merkittävä albumi, ettei sille ole otettu yhtään välibiisiä. Sitä tehtiin aika pitkään ja se mielestäni kuuluu myös hiotussa lopputuloksessa. Tämä on ollut iso askel bändille, Heikki Salo tiivistää.

Miljoonasade pukkasi markkinoille kaksikin pitkäsoittoa vajaan puolen vuoden sisällä. Kuitenkin sekä *Veitsen valossa*, että *Vain nopeat elävät* kestivät kriittisenkin tarkastelun.

Eesti jää väliin

Tällä hetkellä Miljoonasadeen viisikosta neljä vaikuttaa Jyväskylässä ja yksi, Heikki Salo, Lahdessa.

- Ei me paljon muuten toisiamme nähdä kuin keikoilla. Mutta levyn tekemiseen me keskityimme aiempaa enemmän. Meillä on sellainen metodi, että minä teen valmiisiin demonauhoihin tekstit, se helpottaa työskentelyämme. Uuden levymme kanssa teimme enemmän valmistelutyötä kuin koskaan aiemmin ja mielestäni se näkyy myös lopputuloksessa, Salo selvittää.

Suomenlahden toisella puo-

lella Virossa Miljoonasade on aivan alusta alkaen ollut hyvin suosittu. Kevääksi suunniteltu kiertue Virossa jää poppoon pettymykseksi kuitenkin väliin.

- Tietysti *Lapsuuden sankarille* kappaleella on oma merkityksensä suosioomme Virossa, mutta kyllä siinä on muutakin: jotain hengenheimolaisuutta meillä ja virolaisilla selvästi on, Heikki Salo uskoo.

Lapsuuden sankarille kappaleessahan laulettiin mieliinpainuvasti ensimmäisestä avaruuteen lennähtäneestä Juri Gagarinista, jonka toivottiin tulevan elävänä takaisin. Tällä kappaleella Miljoonasade myös lennähti suomalaisen julkisuuteen eikä ainakaan uuden levyn materiaalia kuunneltuaan ole pelättävissä että Suomen Ateenan viisikko ihan heti parrasvaloista putoaisi.

Bändin fanit saavat jatkossa tottua siihen, että aina halutessaan he eivät suosikkijaan lavalla näe.

- Meillä on sellainen systeemi, että vedetään kolmen kuukauden keikkaputki ja sitten pidetään taukoa, vähintään kuukausi, Salo kertoo.

Mutta hyvää kannattaa aina vähän odottaakin. Tavastian keikka osoitti, että Miljoonasadeesta on vuosien varrella kehittynyt mainio lavaorkesteri. Kun yleisö vielä osaa bändin hiteistä suurimman o-

san ulkomuistista, tunnelma nousee ilmeisesti kattoon. Korkealle, sinne minne juuri Gagarinkin.

Rolf Bamberg
(Demari)

Repola ei sponsoroi Titanic -elokuva

Repola-yhtymä on vastannut kieltävästi tarjoukseen osallistua yhtenä sponsorina suurisuuntaisen Titanic-dokumentin valmistamiseen.

Kanadalaisen Imax Systemin, amerikkalaisen CBS-tv-verkon ja National Geographic Societyn yhteistyönä tehtävän 40 minuutin dokumentin dramaattisimmat osat kuvataan kesä - heinäkuussa kahdesta Repolan uusimmasta sukelluspallosta yli neljän kilometrin syvyydessä.

Alukset oli myyty neuvostoliittolaiselle Shirshovin merentutkimuslaitokselle, jonka tutkijat avustavat hanketta.

"Repolan päätös ihmetytti ja se oli pettymys. Emme myöskään tiedä syytä siihen",

sanoi ohjelman toinen tuottaja, tohtori Joseph McInnis Torontosta.

CBS arvioi tv-version katsojakunnan 300 miljoonaksi. Imax-teatterin jättikankailla, 3,000 kertaa tv-ruutua suuremmilla sen näkee 25 miljoonaa ihmistä ympäri maailman.

CBS:n ja muiden projektiin osallistuvien yhtiöiden lähettämät kahdeksan edustajaa neuvottelivat Repola Oy:n kanssa hiljattain ja jättivät yhtiön harkittavaksi mainosarvoita erilaisia vaihtoehtoja.

"Repolan kaksi noin 70 - 80 miljoonan markan hintaista syvänmeren tutkimusalusta ovat parhaat maailmassa. Amerikkalainen Alvin ja rans-

jatkuu sivulla 12

The Finnish-American

RAIVAAJA

Translator Inkeri Väänänen-Jensen

Thirty-eight years after she received her first degree from the University of Minnesota in 1938, Inkeri Väänänen-Jensen went back at age 57 to work for a second degree in the Finnish baccalaureate program of the university's Department of Scandinavian studies. With her degree in hand in 1976, she has embarked on a successful new career as a translator of Finnish titles.

In 1990 Penfield Press of Iowa published two books of translations by Väänänen-Jensen. They are *Finnish Proverbs* and *Fish of Gold and Other Finnish Folk Tales*.

Her translation of *Finnish Short Stories*, a six year project, originally came out in 1982. A second printing has just been published by Penfield Press.

Also, a chapter of her life's story "Inkeri's Journey" appears in *Sampo: The Magic Mill*, a book of Finnish-American writing.

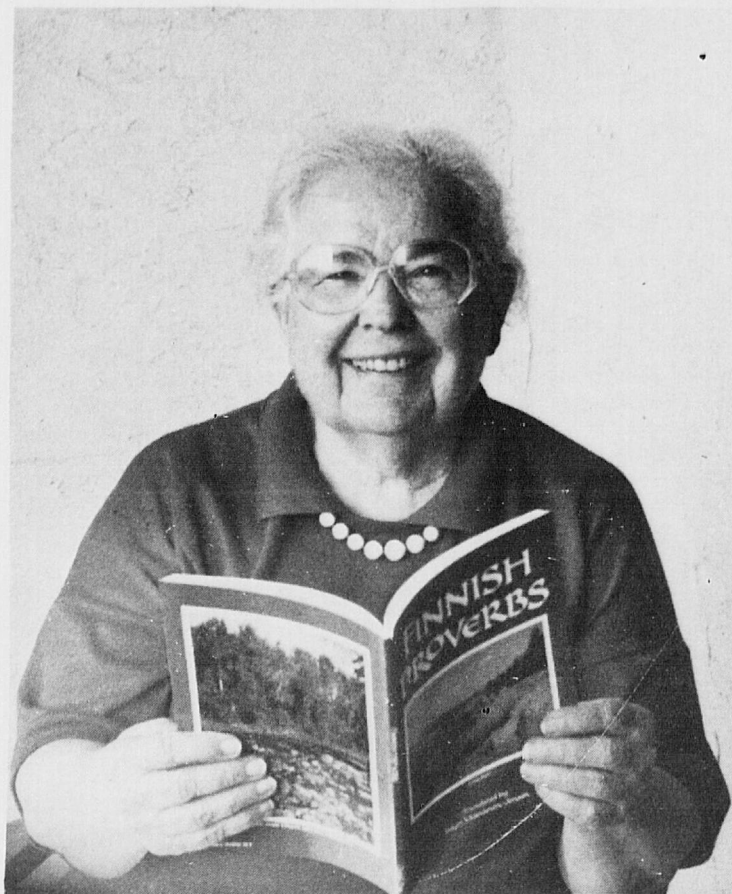
In addition to translating, Väänänen-Jensen writes poetry. Part of her poems from her life story are in *Finnish Proverbs*.

One poem tells of the longing of an immigrant people and their children to find their original roots:

Land of the Finns

My eyes have filled with tears
For I have been seeking
That old Finland
That old, rural land and time
The early immigrants left behind
Yet which remained forever
In their hearts and minds
So that their children,
And even their children's children
Yearned for that remote and unknown
Land of the Finns

Väänänen-Jensen comments on interest in Finnish proverbs.

Inkeri Väänänen-Jensen with a copy of her book *Finnish Proverbs*.

"There are more than a million Finnish proverbs and sayings in the archives of the Finnish Literature Society in Helsinki," she explains. "Finns say that proverbs contribute in three ways to their national solidarity."

"First, proverbs preserve much of their forebear's knowledge, customs and counsel."

"Second, they beautify and strengthen the speech of the nation; they add to the pungency of human discourse."

"Third, their proverbs serve as guides to those who wish to study Finnish language and life."

Väänänen-Jensen wants her readers to "enjoy the short pithy statements from the land where the *Kalevala* was born, where words, not swords, were the tools of the magicians."

She goes on to explain how she became interested in translating the folk tales in *The Fish of Gold*.

"I had read that Finland had one of the largest collections of

folk tales in the world. In addition, someone had given me the original 1906 illustrated edition of *Tarunlinna* (Castle of Fables) by the Finnish author Joel Lehtonen. After reading them, I was tempted to begin translating a few of them. These, in turn, I began to read out loud at various meetings. I finally translated an even dozen for the book."

Väänänen-Jensen dedicated the folk tale book to her four grandchildren, Tomas, Luke,

Eleanor and Hadley, to remind them that part of their heritage lies in Finland. She adds, "However, I dedicate this book not only to children, but also to people of all ages who enjoy reading, the telling and the reminiscing about the old folk tales from countries all over the world."

Väänänen-Jensen is the daughter of Otto and Lempi Väänänen, who met as young Finnish immigrants in Ely (MN) where they were married in 1912.

In 1925 they moved to Virginia (MN) where the family members were active in the Finnish Temperance Society and the Suomi Synod Lutheran Church. For many years the family operated a public sauna on Virginia's north side. Väänänen-Jensen graduated as salutatorian from Virginia's Roosevelt High School in 1933.

Inkeri Väänänen-Jensen and her husband Harald, a retired University of Minnesota professor, live in St. Paul (MN). They have three grown children.

All of Inkeri Väänänen-Jensen's are available at the Raivaaaja Bookstore.

Finnish Proverbs, soft cover, 51 pages, is \$6.95.

The Fish of Gold and Other Finnish Folk Tales, soft cover, 126 pages, is \$7.95.

Finnish Short Stories, soft cover, 240 pages, \$12.95.

To order one or all of the above books, send a check or money for the cost of the books plus \$2.00 postage and handling (Mass. residents also add 5% state sales tax) to:

RAIVAAJA
P. O. Box 600
Fitchburg MA 01420-0600

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

Everyone was invited to the garden party last Sunday [March 30].

The stage was decorated with tables enclosed within a picket fence. As Charles Hedlund played the piano, couples paraded onto the stage and then sat down at the tables where fruit juice was available. The ladies wore big hats and long dresses and looked picturesque.

Linnea Hoover arranged the program and was the MC.

The first number of the program was three songs sung by the chorus. They were "Suvi-tuulet," "Nyt kevät on," and "Kulkijan suviaamu."

Henry Forster and Leo Jaakkola played "Serenaadin kaiku," "Sleepy Lagoon" and "Seiskarin valssi."

Dorothy Leino, Pearl Jarvi and Arnold Johnson sang "Sweetheart, Sweetheart" and "Smiles" and with that they did a little

soft shoe.

The male quartet consisted of Leo Jaakkola, Henry Forster, Arnold Johnson and Veikko Jarvi. They sang "Hello Dolly" and Dorothy Leino was Dolly and a cute dolly she was, too, as she walked with her parasol. The audience loved it.

Then the quartet sang "In the Good Old Summertime" and they sang it with gusto.

Art Latvala was the guest and he sang "Elämäni on lauluni" for one.

The Three Harmonicats, Linnea Hoover, Veikko Jarvi and Hugo Aho played "Springtime in the Rockies" and Hugo played a solo with "My Happiness" being his selection. The last song was "Go to Bed" sung by Linnea Hoover.

After the program while they were still on stage, the cast

sang "Happy Birthday" to Alma Peltola and Bill Syrjala who is now 93 years old.

Mr. Toivo Tampinen from Riihimäki, Finland, gave Bill Syrjala a record and told us all that Bill's music is still played in Finland both on radio and TV.

Birthday cake and coffee was enjoyed by everyone and then we all danced to Charlie Hedlund's music.

Aili Salo's daughter Joyce Hassler and her granddaughter Stephanie Hassler are visiting Aili for a week from Muskego, WI. There were at the hall with Aili Sunday.

On April 14 there will be the usual program and Alma Peltola will be the chairperson. On April 13 there will be a dance and Merja Poutiainen and Sylvia Leino will do the playing. So see you there.

Vera Marks

Savonlinna to honor Mozart and Rubens

NEW YORK, NY - This summer the cultural hot spot for opera enthusiasts and art connoisseurs alike is Savonlinna, Finland.

From June 29 through July 28, the Savonlinna Opera Festival, in a medieval castle setting, highlights performances of "Don Giovanni" and "Rusalka" in honor of Mozart and Dvorak.

Nearby, the Retretti Art Center will feature an international Peter Paul Rubens exhibit.

To commemorate this cultural meeting of the minds, Finnair is offering opera packages available with a transatlantic booking. Priced beginning at \$380 per person, double occupancy, the trip includes roundtrip airfare from Helsinki to Savonlinna, one night with breakfast at the first-class Hotel Seurahuone (other hotels available), and tickets to the opera.

Travelers on a tight time schedule can take advantage of Finnair's night flight fly from Helsinki

to Savonlinna, enjoy a performance and return that same night. For approximately the same price, this package includes roundtrip airfare, bus transfer to and from the airport, a three-course dinner at Hotel Tott, and evening tickets.

Cultural attractions galore

In addition to tributes to Mozart and Dvorak by the Prague Opera House, classics such as Verdi's "Aida," Wagner's "The Flying Dutchman," and Smetana's "The Bartered Bride" will be featured at this world-renowned festival. Special guest performances of the Prokofiev ballet "Romeo and Juliet" and appearances by the National Opera of Czechoslovakia and Czech Philharmonic will highlight this 1991 season.

The Retretti Art Center at Punkaharju, the largest art complex in Scandinavia, exhibits art in its

Turn to SAVONLINNA page 10

The Boston Chapter of Finlandia Foundation announces that its speaker at the next meeting on April 28 will be Richard Impola, who is well known as the founder and current president of the Finnish American Translators' Association (FATA).

We let Richard speak for himself in the following witty autobiographical notes.

"Richard Aarre Impola (Can you imagine the problems that second name caused whenever a document called for it to be spelled out? No one ever believed it. College records still have name as Richard Harre). "Born: 7/15/1923 on a farm near Ahmeek, Michigan, in the 'Copper Country' of Michigan's

Upper Peninsula, a center of Finnish population in the United States. Michigan still ranks first among the 50 states in population of Finnish descent.

"Second generation Finnish-American on father's side, third on mother's, although mother learned English only when the older children brought it home with them from the schools.

"Paternal grandmother and grandfather buried in Siikajoki, to which the family moved from Kuusamo in 1886. Maternal grandfather and grandmother emigrated from Pudasjärvi to

the United States in 1880-81.

"Attended Calumet High School. The legendary George Gipp also went to high school there, at an earlier time. Football coach used to tell stories about him. Apparently he spent the nights playing cards for high stakes with gamblers and days playing football. I don't remember seeing the Knute Rockne movie, but I doubt that it made that point.

"U. S. Army, European Theater of Operations during World War II. One of the large number of B. A. boomers (Veterans under GI

Bill) who filled American college classrooms after that war.

"Degrees, all in English literature: B. A. Columbia College, M. A. and Ph.D. Columbia University. Twelve years (1950-1962) of teaching English language and literature courses (also Spanish language courses - based on undergraduate minor and one summer of study in Mexico City) at the Michigan Technological University in Houghton, Michigan. The school was started as a school of mines, one of its objectives being to improve safety conditions in the

very hazardous occupation of copper mining, in which many Finns were employed. Twenty years (1963-1983) of teaching English language and literature courses at the State University of New York, College at New Paltz.

"Retirement in 1983. Abandoned announced goals of learning classical Greek and how to play the guitar in favor of Finnish literature and translation thereof. As a student, had done a few translations of Finnish poetry which were published in a 1950 anthology *Twentieth Century Scandinavian Poetry*.

"Now translated the first vol-

Turn to IMPOLA page 10

Local residents attending the celebration included (from left to right): Dick and Ellen Huhtala and Rachel and Kallervo Teittinen. In addition, St. Urho's Day at Olsen's attracted people from a wide radius around E. Templeton MA.

E. TEMPLETON, MA - St. Urho was identified at Olsen's Restaurant on March 15.

It was the restaurant's second St. Urho's Day celebration.

On the menu was St. Urho's Fish Chowder with rye bread, Finnish meatballs, turnip, sirloin steak with Finnish creamed mushrooms, rice pudding with raspberry sauce, and stewed fruit pudding with whip topping.

And if you were thirsty there was something called a "Finnish fireball." It was something stronger than grape juice, though.

Providing music for the evening's entertainment was Veikko Honkala on the accordion and Bud Gage on drums. It was the first time they have played together, and Veikko was impressed with Bud's timing. Looks like

St. Urho's Day in E. Templeton

Olsen's Restaurant was founded in 1947 by Norwegian immigrant Ole Olsen, shown left above standing next to his wife Alma. The restaurant is run today by Olsen's daughter Arlene Olsen Ferrier (second from right) and her husband David Ferrier (right). Arlene, whose mother (Ole's first wife) was Finnish, decided to have another St. Urho's Day celebration this year after experiencing "so much enthusiasm last year." This year's, with live music, was even better. David Ferrier was "amazed at the turnout."

It was rumored that St. Urho was the father of Olsen's Restaurant regular George Adams (above). Adams, however, claims "Swedish and Blackfoot Indian" ancestry.

Nancy Kangas, of Gardner, is shown above with her father Waldemar Kangas of Hubbardston. Nancy's St. Urho accessories included a rake and a hat decorated with homemade grasshoppers. She was the instigator of the first St. Urho's Day celebration at Olsen's last year. Pride in her Finnish heritage is what Nancy says makes her interested in organizing an annual celebration of St. Urho's Day.

we may hear more from these two.

Oh yes, and who is St. Urho? There was a contest held that evening to determine the Finnish patron saint's identity. The prize was dinner for two at the restaurant.

The winning entry, submitted by "Bill & Mike," identified St. Urho as "Stormin' Norman Schwarzkopf chased all the Ira-

qis out of Kuwait." Certainly tying the St. Urho story in with current events.

Runner up was the entry of Vivian Tuori who identified St. Urho as "A drunk Catholic priest who took a wrong turn at the Vatican and wandered into Finland."

And maybe that's why the official drink of the day is grape juice.

Veikko Honkala, accordion, and Bud Gage, drums, played together for the first time for Olsen's St. Urho's Day.

Kalenteri

CALIFORNIA

April 27 - Vappu Concert, 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sing-a-long; dancing to music of The Laine Family. Tickets available in advance at a discount. Sponsored by the Finnish Brotherhood Chorus of Lodge 21.

May 5 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge No. 21 80th anniversary celebration, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Cocktail hour, luncheon, program. Reservations require for luncheon. For more information: Eleanor Luukkala (843-3145) or Toini Laine (524-5284).

CONNECTICUT

April 11 - Finnish American Heritage Society annual meeting and election of officers, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.

April 20 - Tori Day, 8 am-4 pm, Aura Hall, Voluntown. Crafts, old & new items, baked goods (*pulla*). For table reservations (\$10.00 each) contact Anja Mälinen, 203-376-4653.

April 27 - Annual Spring Dance, 8:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Music by Ed Hendela. \$5.00 admission charge. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

MAINE

April 21 - Finnish American Heritage Society of Maine's annual pot luck dinner featuring Finnish dishes, 1 pm, Congregational Church, South Paris. Monthly meeting follows.

MASSACHUSETTS

April 12 - Knights of Kaleva Panun Maja No. 24 meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.

April 13 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

April 16 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

April 17 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Chinese Auction. Bring one item for the table.

- Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King Community Room, Rte 6 Exit 6, W. Barnstable. Finnish language lessons at 6 pm.

April 18 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

April 20 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

April 21 - Finnish Cultural Center annual meeting, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Poetry reading and slides by Marlene Ekola Gerberick, artist and poet.

April 23 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

April 27 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

April 28 - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul Evangelical Lutheran Church, Arlington. Program: Richard A. Impola to speak on "It isn't all just a muddle of gloom and doom -- observations on common misconceptions about Finnish literature."

- Vappu party, Saima Party, Fitchburg. Sponsored by Revontulet. Also Scandinavian couple dance instruction and dancing, 3-6 pm.

MICHIGAN

April 13 - Keweenaw County, Calumet-Laurium Reunion & Dance, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Social hour 6:30; dancing to "Delights" 8 to midnight. Reservations: Paul Smith 534-1685.

April 14 - Scandinavian dancing with *Hoijakat*, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

April 21 - Finnish Center Association general meeting, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Sunday nite supper follows.

April 20 - Semi-annual Flea Market, 9 am-3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

May 11 - Finnish-American Society of West Central Michigan annual meeting and pot-luck, 2 pm, Auditorium, Yankee Clipper Library, 2025 Leonard NE, Grand Rapids.

NEW YORK

March 12-April 27 - "My Country, Finland," an exhibit of the International Youth Art Exchange Program, Chapman Historical Museum, 348 Glen St, Glens Falls. Sponsored by the Chapman Historical Museum and the International Arts and Culture Association. For more information, 518-793-2773.

April 12 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave & 64th St, Manhattan, New York. Presentation, with music, on Finnish composer Uuno Klami by Leslie Klami.

- Aki Kaurismäki's film "Ariel" (1988), 10:00 pm, Tinker Auditorium, Florence Gould Hall at Alliance Francaise, 55 East 59th St, New York City. Tickets (\$5.00) available from the box office (212-355-6160) or Ticket Master (212-307-7171). A feature of The American-Scandinavian Foundation's Nordic Film Festival.

April 13 - Pekka Parikka's film "Talvisota" (The Winter War) (1989), 7:30 pm, Gould Auditorium, Florence Gould Hall at Alliance Francaise, New York City. Tickets (\$5.00) available from the box office (212-355-6160) or Ticket Master (212-307-7171). A feature of the American-Scandinavian Foundation's Nordic Film Festival.

All programs subject to change

Letter to the editor

The Real Hero

Now that 50 years have gone by after the war as a veteran I am bothered because we forgot about the *real HERO*. This hero should really be given a medal of honor. It was our buddy "Our Horse." Without him we could not have won the war. Stalin did not know that we had this secret weapon.

The horse brought our wounded to the first aid station. He traveled through rough terrains and thick forests.

He brought us all our supplies, including our meager food rations. His own ration was just a mixture of flaked oatmeal and cellulose. He was so thin you could count every rib.

He was always there when we needed him. When you visit Helsinki the next time take a minute to see Mannerheim and his horse. And honor them both.

Let's hope for Peace on Earth so we can ride a camel to see the Pyramids.

Hilding Kilpinen
Tammi Division Jr. 13
I Patliona
Gulfport, FL

Boston Marathon Bulletin

LYNCHBURG, VA - Veikko Uotinen, manager of the team of Finnish runners who will be running in the 1991 Boston Marathon on April 15, has announced that one of the scheduled runners, Ilkka Väänänen, had to cancel his participation.

Five other runners, three women and two men, will be coming to Boston. They are: Tuija Toivonen, Ritva Lemettinen, Kirsti Rauta, Jouni Korhonen and Pekka Roto.

SAVONLINNA

continued from page 8

immense halls and unique underground labyrinth of man-made grottoes. In this internationally important exhibit, over 100 paintings and works of Peter Paul Rubens will be displayed in this most unusual setting during the summer of 1991.

For more information about the Savonlinna Opera Festival, contact the Finnish Tourist Board, 655 Third Avenue, New York NY 10017, 212-949-2333 or Finnair at 800-950-5000.

WANTED

Duplex or triplex building in Florida (Lake Worth or vicinity). T. Mäki, 102 Minott Rd., Westminister, MA 01473. Tel. 1-508-874-5410.

ADVERTISING SPECIALTIES

LLOYD R. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

IMPOLA

continued from page 9

Richard A. Impola

ume of Väinö Linna's *Täällä pohjantähden alla* mainly to help in learning Finnish. Has also translated *Hupeli*, a novel by Heikki Turunen (unpublished), excerpts from Turunen's *Mustarinnan lapset* (published in *Sampo: The Magic Mill*), a crime novel by Joensuu, *Harjunpää ja heimolaiset* (unpublished), Kalle Päätalo's *Koillismaa* (published by Finn Heritage), Solomon Ilmonen's *The Finns of Delaware* (extensive excerpts printed in *New Yorkin Uutiset*), and a variety of poems, short stories, news articles, etc.

"Subject of talk: IT ISN'T ALL JUST A MUDDLE OF GLOOM AND DOOM -- OBSERVATIONS ON COMMON MISCONCEPTIONS ABOUT FINNISH LITERATURE."

"No pretense of speaking as an authority but as a reader with a background in another literature who sees much Finnish writing as excellent but often misunderstood, and who believes that if more of it could be made available in good translation, some of the misunderstandings could be eliminated."

Finnish American Club of Saima Saima Park • Fitchburg, MA

Looking ahead

VAPPU - April 28

The REVONTULET folk dance group is hosting a special party for the young. The affair will take place at Saima Park (outdoors weather permitting).

This is the day when the children went "a Maying." There was dancing around the Maypole, and generally a joy to see the coming of spring. There will be free refreshments for the young.

The scheduled REVONTULET dance and instructions in Scandinavian couple dancing will still take place at the main hall at the park. Plan for a great treat for yourself and the youngsters.

SPRING FAIR - May 19

The Spring Fair will be held in the new building. There will be baked goods, white elephant table plus many more.

The kitchen will be serving coffee, "pulla", hot dogs and more. Keep the date open.

The Finnish American Club of Saima 45th anniversary dinner and Sauna Bucket awards will be held on Sunday, June 9, at 2:00 p.m.

The 85th Finnish Summer Festival will be at Saima Park on July 5-6-7.

A bigger and better TORI '91 will be on Sunday, Sept. 15.

Dances

April 6, Hi-Lites; April 13, V. Honkala; April 20, Hi-Lites; April 27, D. Wells Duo; April 28, REVONTULET Vappu.

Tarmo Hannula

Special notice to RAIVA AJA subscribers

As you may well know, we have been trying to keep our subscription rates as low as possible despite the rising postage and overhead costs.

The time has come, however, particularly with the recent increases in postal rates, for us to adjust our subscription rates. The last increase went into effect in 1983. In this eight year period our weekly paper mailing costs have increased over 300 percent.

Therefore, the Raivaaja Board of Directors have authorized the following increases in subscription rates:

United States addresses

One year - \$23.00
Six months - \$15.00
Three months - \$11.00

The above are rates from subscriptions mailed via second class postage.

Single copy newsstand - 50 cents

Single copy first-class mail - \$2.00

One year, first-class mail - \$46.00

Foreign addresses

One year - \$28.00
Six months - \$20.00
Single copy air mail - \$4.00
One year, air mail - \$93.50

The new subscription rates will take effect on May 1, 1991. You can beat this increase by sending in your renewal now! All renewals - and new subscriptions - received before May 1st will be at the current rates. And, it does not matter if you want to renew for one year, two years, three years, five, 10 or more, the current rates will apply until May 1.

That means, if for example, you want to renew for three years, you pay only \$60.00 or \$20.00 per year, before May 1. After May 1, 1991, yearly subscription will be \$23.00.

Our annual Student rate will remain at \$10.00 a year for the time being.

We regret this increase in our subscription rates, but they have become financially necessary. We hope that our readers and friends who can donate something extra will continue to do so to help delay future increases in subscription rates.

Raivaaja Publishing Company
Jonathan Ratila
Business manager

[illegible]

Tulevia tilaisuuksia

Tilkkutäkkien näyttely tam-mik. 16-toukok. 26, 1991 Gardner Heritage State Park Visitor's Center:ssä, 26 Lake St., Gardner, MA.

Näyttelyn keskipisteenä on työn alla oleva kaikkien Gardnerin etnisten ryhmien yhdessä kokoama tilkkutäkki. Suomalaiset ovat myös edustettuina. Vapaaehtoisuustyöläiset ovat tervetulleita auttamaan täkin kokoamisessa. Aikaisempaa ompelukokemusta ei vaadita.

Talviset aukioloajat ovat keskiviikosta lauantaihin klo 12:00-4:30 ip. Lisätietoja saa numerosta (508) 630-1497.

★

Suomenkielen tunnit maanantai-iltoina klo 7:00-9:00 maalisk. 18. päivästä toukok. 20. päivään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Järjestäjä Fitchburgin Kalevan Ritarit ja Naiset. Lisätietoja numerosta (508) 874-2780.

★

Panun Maja No.24 Kalevan Ritarit kokoontuvat perjantaina, huhtik. 12. p:nä klo 7:30 ill. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, huhtik. 13. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END**

SUBARU • MAZDA
Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN
DOWNEY

Fitchburg ja ympäristö

Kevätjuhlat Bethel seurakunnassa

Fitchburgin suomalaisen Bethel seurakunnan kutsu-mina, Seija ja Ilmari Ruuhisalmi ovat saapuneet Fitchburgiin vierailulle. Joskin he nyt tulevat suoraan Floridasta, ovat he Suomesta lähtöisin. Ennen kuin he jättivät maallisen työnsä ja lähtivät uskossa Jumalan valtakunnan työhön, Ilmari ja Seija hoitivat vastuunalaisia tehtäviä. Ilmari oli Joensuun korkeakoulussa lehtorina ja Seija hoiteli erään keskusmielisairaalan ylihoitajan tehtäviä.

Elävään uskoon he tulivat yht'aikaa kesällä 1978; uskovien kasteelle menivät yht'aikaa talvella 1979. He saivat Pyhän Hengen kasteen myös yht'aikaa talvella 1979.

Pian uskoontulonsa jälkeen Ilmari koki voimakkaan kutsun kokoaikaiseen Jumalan valtakunnan työhön. Hän taisteli asian kanssa noin 1 1/2 vuotta, tehden mm. lisenssi-aattityön tuona aikana. Irrottautuminen tapahtui kesän alussa vuonna 1980. Hän meni syksyllä raamattukouluun; kevätlukukauden hän toimi opettajana ja sielunhoitajana.

Ilmari toimi noin vuoden ajan kiertävänä sananjulistajana. Hän on myös hoitanut sananjulistajan tehtävää Nokian vapaaseurakunnassa, sekä myöhemmin Hyvinkäällä ja Huittisissa. Vähin erin alkoi sydämessä soida kutsu Amerikkaan. Seija ja Ilmari eivät alkuun halunneet muutosta tehdä, mutta kutsun tullen vahvistetuksi monin eri tavoin,

he lähtivät Floridaan syysk. 7 p:nä 1989.

Asettuen 'asumaan Lake Worthiin, siellä he liittyivät paikalliseen suomalaiseen helluntaiseurakuntaan. Kesällä 1990 Ilmari toimi paikallisseurakunnan "pappilan hättävärana" seurakunnan odotellessa kutsutun saaranaan saapumista. Ruuhisalmet ovat kierrelleet jonkin verran Ruotsissa ja Kanadassa.

Eri paikkakunnilla Seija on ollut sairaanhoitotehtävissä, ja kulkenut kokous- ym. -matkoilla miehensä mukana, aluksi vain autonkuljettajana, mutta myöhemmin myös osallistuen varsinaiseen hengelliseen työhön.

Nyt Seija ja Ilmari ovat saapuneet Fitchburgiin. Bethel seurakunta viettää KEVÄTJUHLAA huhtikuun 14 p:nä Elm St. Lähetyskirkossa, Fitchburgissa. Juhlat alkavat klo 2:00 ip.

Samassa yhteydessä merkkipäiviensä (65v ja 70v) viettävät Helvi ja Olavi Tervo.

Bethelin seurakunta ja Tervojen omaiset kutsuvat suomalaisia ym. juhlimaan Tervoja ja tutustumaan Seija ja Ilmari Ruuhisalmiin, sekä kuulemaan mitä Herra haluaa heidän kauttansa Sanassansa ilmi tuoda. Kahvitarjoilu seuraa tilaisuutta.

TERVETULOA!

(LAL)

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisen kuoroharjoitus ja viikkoil-lan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina klo 7:15 aam. suomenkielinen luterilainen tunti WCMX 1000 AM. Klo 9:00 raamattutunti. Klo 9:15 korkeakoululaisten raamttutunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Nais-tenliitto klo 5:00 ip.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
huhtik. 13. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Veikko Honkala soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

REPOLA ... jatkoa sivulta 7

kalainen Nautile, jolla itse kävin Titanicin hyllyssä, ovat lähimmät kilpailijat, mutta suomalaisvalmisteiset ovat tehokkaampia ja työtiloiltaan sopivimmat", kehui McInnis.

Dokumentin hinnaksi arioi-

daan noin 22 miljoonaa markkaa. Tuottajat uskovat siinä käytettävän uuden syvänmerentekniikan, valaistus- ja kommunikaatioteknologian nimenomaan helpottavan myös merenpohjan tutkimusta ja kaupallistakin käyttöä.

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Vaihto-oppilaaksi Suomeen voi päästä ilmaiseksikin

Suomen ja USA:n välinen nuorten vaihto-oppilasohjelma on ainutlaatuinen kansainvälinen koulutusohjelma amerikkalaisille high school-oppilaille. Se on Suomen hallituksen vuonna 1982 perustama vaihto-ohjelma, joka tarjoaa stipendejä 14 amerikkalaisnuorelle 6-7 viikon Suomen vierailua varten.

Kahdella opiskelijalla jokaisesta seitsemästä eri osavaltiota (California, Florida, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Oregon ja Washington) on mahdollisuus päästä haastattelujen ja soveltuvuustestien jälkeen vaihto-oppilaaksi Suomeen.

Youth For Understanding (YFU) International Exchange, joka on yksi maailman laajimmista vaihto-oppilasjärjestöistä, hoitaa Suomen hallituksen toimeksiantamana käytännön järjestelyt.

Stipendi sisältää seuraavat asiat: Orientoitumisjakso Washington D.C:ssä ennen lähtöä Suomeen, kummankin maan huipputaso hallitusvirkaillijoiden tapaaminen vastaanottotilaisuudessa, asettuminen huolella valittuun suomalaiseseen isäntäperheeseen, edestakaiset matkat sekä YFU:n erikoisohjelma kesän ajan Suomessa.

Suhteiden vahvistamista

Tämän stipendiaattiohjelman tarkoituksena on vahvistaa Suomen ja USA:n välisiä suhteita tarjoamalla tilaisuus luoda uusia tuttavuuksia - usein koko elämän kestäviä - isäntäperheiden ja vaihto-oppilaiden sekä muun yhteisön välille.

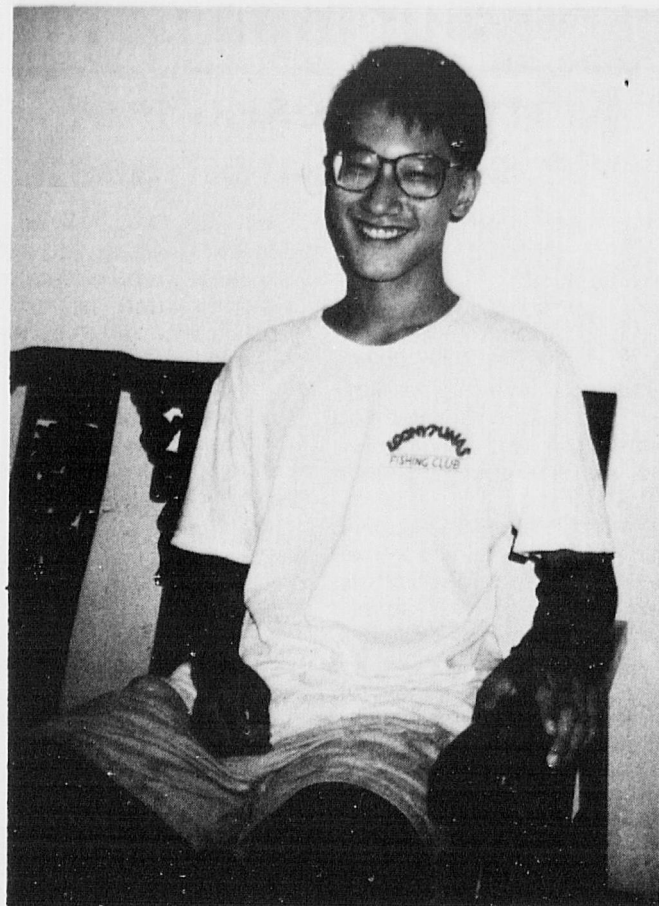
Monet vaihto-oppilaat ovat huomanneet, että heidän ulkomaan kokemuksestaan on

ollut paljon hyötyä pyrittäessä opiskelemaan collegeen. Se voi tarjota myös monelle pohjan myöhemmälle uralle esimerkiksi kansainvälisten suhteiden, kaupan tai yrityselämän alueella.

Miten hakea?

High schoolin rehtorin tulee nimetä halukkaiden joukosta yksi kandidaatti. Minimivaatimukset ovat seuraavat: junior class standing (graduation class of 1992), keskiarvon on oltava vähintään 3.2 neliporaisella asteikolla, johtajatyyppejä, oltava aktiivisesti mukana erilaisissa harrastustoiminnoissa, omattava työkokemusta tai yhteiskunnallista osallistumista, kokemusta soveltumisesta uuteen ympäristöön, sekä USA:n kansalaisuus.

Stipendin saajat valitaan kaksivaiheisten valintati-

Allen Soongilla on edessään matka Suomeen tulevana kesänä.

laisuuksien perusteella. Joka syksy hakemukset käsitellään Washington DC:n valintakomiteassa. Joka osavaltion 12 soveltuvimmalla lähetetään kutsu saapua tammi- ja helmikuussa järjestettäviin semifinaaleihin, joissa oppilaat haastatellaan yksitellen ja ryhmissä.

Komitea valitsee haastattelujen ja soveltuvuustestien perusteella 12 soveltuvinta opiskelijaa. Valitut käyvät vielä ennen lähtöään läpi erinäisen orientoitumisjakson, jossa heitä informoidaan Suomesta ja annetaan myös lisätietoja amerikkalaisesta yhteiskuntaelämästä.

Jos vaihto-oppilaaksi lähtö kiinnostaa, ota yhteys koulusi rehtoriin, opinto-ohjaajaan tai kielten opettajaan. Lisätietoja saa myös osoitteesta: YFU International Exchange, 3501 Newark Street, N.W. Washington D.C. 20016-3167.

Allen Soong lähtee Suomeen

Kiinalaista syntyperää oleva Allen Soong, joka käy Andoverissa Massachusettsissa Phillips Academyn 11. luokkaa, on lähdyssä Suomeen vaihto-oppilaaksi. Allenin isä, Ed Soong, kertoo, että he olivat yllättyneitä siitä, että Allen onnistui tulla valituksi kovan

karsinnan jälkeen.

Isä on pojan lailla innostunut ja toivookin, että hän saisi tietää enemmän Suomesta poikansa kautta.

Allen kertoo, että hän sai tietää vaihto-oppilasmahdollisuudesta ensimmäisen kerran koulussaan. Siellä asiasta kiinnostuneita pyydettiin ottamaan yhteys koulun kesätyövälistystoimistoon. "Koulu oli valitsemassa yhtä ehdokasta, joten minäkin lisäsin nimeni listaan. Minut sitten valittiin ja sain nipun hakemuksia täytettäväkseni. Papereiden täyttämiseen upposi kyllä paljon aikaa," Allen selvittää.

Allen on aina halunnut käydä Euroopassa. Viime kesän seitsemänviikkoisen Kiinan matkansa jälkeen hän alkoi etsiä jotakin uutta seuraavaksi kesäksi, ja Suomeen lähdytti mahdollisuus osui sopivaan ajankohtaan. Allen haluaa laajentaa maailmankatsomustaan kesän aikana, hän ei halua vain istua kotona ja katella televisiota. Hän haluaa myös opiskella kansainvälistä suhdetoimintaa, joten ulkomaan matkoista on silloin paljon hyötyä.

Toinen syy oli pelkkä uteliaisuus. Koska hän ei tiennyt juurikaan mitään Suomesta, niin hän lähtee matkaan ilman ennakkoluuloja ja avoimin, oppivaisin mielin.

Bridgewater, MA

Cambridgeläinen taidemaalari Marja-Riitta Lianko on edustettuna Bridgewater State Collegien Wallace L. Anderson Galleryssa maalisk. 11 - huhtik. 10, 1991 esillä olevassa näyttelyssä "The Symbolic Field".

Lisätietoja numerosta (508) 697-1359.

Cape Cod

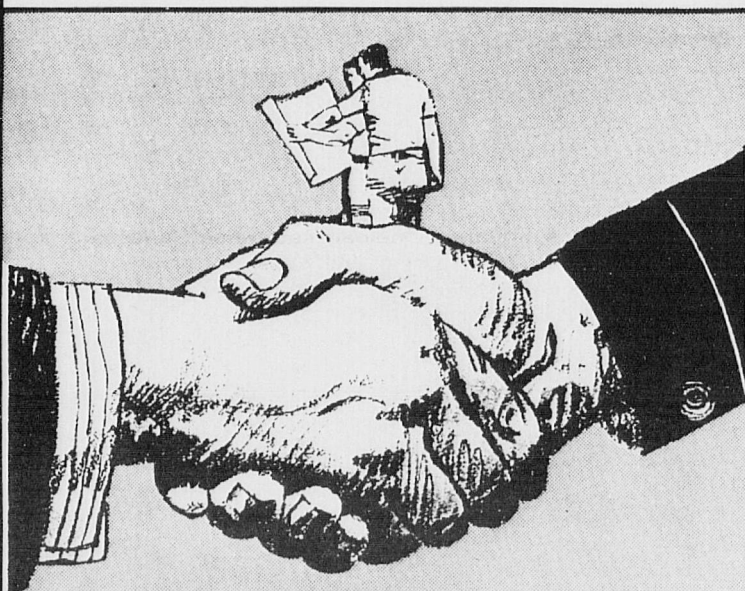
Finnish American Society of Cape Cod pitää kuukausikouksensa keskiviikkona, huhtik. 17. p:nä klo 7:30 ill. Burger King Community huoneessa, West Barnstable, Rte. 6, exit 6.

Suomenkielen oppitunti alkaa klo 6:00.

KAIKKI Tervetulleita!

In Touch with You

and sensitive to your financial needs.

Put A Good Tradesman To Work!

Our community is very fortunate to have hundreds of individuals with talent and knowledge in the trades. Many are fellow credit union members. Carpenters, plumbers, electricians and other specialists who are willing and able to perform quality work at reasonable prices.

If you are planning a home improvement project, we invite you to speak with one of our loan officers for financial assistance.

Our Home Improvement Loan and Equity Line of Credit rates are very competitive.

We also encourage you to consider putting a good local tradesman to work. It's good business.

call

345-1021/343-5810

or visit one of our four convenient locations.

WCU IS AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER.

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

• 815 Main Street,
Fitchburg 345-1021

• 40 Fairmount Street,
Fitchburg 343-5810

• 313 Pleasant Street,
Gardner 632-9200

• 12 N. Main Street,
Orange 544-2188

Your mortgage federally insured to \$100,000
NCUA
National Credit Union Administration
a U.S. Government Agency

MEMBER
MSIC
MASSACHUSETTS INSURANCE CORPORATION
MASSACHUSETTS INSURANCE CORPORATION

Suomen uutisia

Kierrätyskeskukset yleistyvät Suomessa

Viidessä vuodessa Suomeen on perustettu jo 23 kierrätyskeskusta, ja kymmenkunta uutta on suunnitteilla. Yhä useampi kunta, seurakunta ja järjestö on ollut valmis avaamaan kierrätyskeskuksen, ja osa keskuksista onkin onnistunut hyvin: tavara kiertää, eikä kaatopaikoille viedä hyvää tavaraa.

Tärkeää kierrätyskeskuksen menestykselle on tavarankuljetuksen sujuvuus. Keskuksen hyllyt eivät saa olla tyhjiä, vaan tavaraa pitää olla. Kierrätyskeskuksen aukioloajat tulee sovittaa ihmisten mukaan, ilmeni Helsingin kierrätyskeskuksen järjestämässä valtakunnallisessa seminaarissa.

Esimerkillisintä kierrätyskeskuksen palvelua saavat kokkolalaiset: kierrätyskeskuksella on käytössään yksi kuorma-auto, kaksi pakettiautoa ja peräkärry. Tavarointa noudetaan pian myös lauantaisin, eikä kuljetusta joudu odottamaan.

Kierrätysaktivistit eri puolilla maata haaveilevat kuitenkin jo ajasta, jolloin ylimääräiset tavarat voi tiettyä päivänä viedä kadulle tai siirtolavalle eikä erityiskuljetusta tarvitse odotella kotona.

Suomeen kierrätysidea on tullut Saksasta, missä kierrätyskeskuksilla on vähennetty jätteiden määrää. Esimerkiksi Nürnbergissä toimii viisi kierrätyskeskusta, ja tämän vuoden puolella avataan vielä kolme lisää.

Suomessa laki velvoittaa kunnat edistämään jätteiden hyötykäyttöä, mutta useimmat kunnat odottavat. Nürnbergissä kaupunki on päättänyt vähentää jätteiden määrää.

Esimerkiksi kaupungin maalla tai sen tiloissa saa anniskella ruokia ja juomia vain uudelleen käytettävissä pakkauksissa ja astioissa. Kaupungin kaupoissa on myös tiedotettava, mitä tuotteet ja niiden pakkaukset merkitsevät jätteenhuollon kannalta. Jätteenpolttolaitokselle ei saa tuoda kierrätyskelpoista jätettä.

Suomen kunnille kierrätyskeskukset ovat halpa keino parantaa jätteenhuoltoa. Kunnalta kierrätyskeskus tarvitsee vain sopivat tilat. Työntekijöiden palkkarahat keskuksella saavat valtiolta. Kierrätyskeskusten idealistit ovat myös oppineet vuosien mittaan selviytymään sekä nuorten että alkoholi-ongelmaisten työllistettävien kanssa.

Suomalaiset kehitysjoukot lähtevät Mosambikiin

Suomen kehitysjoukko-ohjelma laajenee kolmanteen kohdemaahan, kun pääsiäisenä valmennuskurssinsa päättäneet seitsemän eri alojen ammattilaista aloittavat työnsä Mosambikissa. Toiminta on jo aiemmin käynnistynyt Sambiassa ja Nigaraguassa. Kehitysjoukkolaiset työskentelevät mm. maataloudessa, rakennus- ja terveydenhuollon tehtävissä.

Kehitysjoukkolaisilta edellytetään ammatti- ja kielitaitoa sekä kykyä sopeutua vieraseen kulttuuriin. Työsopimukset solmitaan vähintään kahdeksi vuodeksi. Sambiassa työskentelee tällä hetkellä 34 suomalaista ja Nigaraguassa 18.

Toimintaa aiottaa laajentaa vielä yhteen tai kahteen maahan niin, että ulkomailla työskentelevien määrä olisi noin 100-200.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Orvot pakolaislapset odottavat turvapaikkaa

Pakolaisten vastaanottokeskuksissa ympäri Suomea odottaa turvapaikkaa nelisenkymmentä äiditöntä ja isätöntä lasta. Osa heistä on tullut maahan sukulaisten kanssa, osa ilman ketään läheistä. Lapset ovat ehkä eksyneet huoltajistaan pommituksissa, tai vanhemmat on surmattu pakomatkalla.

Muiden pohjoismaisten kokemusten pohjalta arvellaan, että alaikäisten yksinäisten turvapaikanhakijoiden määrä jatkaa kasvamista.

Suomalaiset viranomaiset eivät osanneet varautua lapsipakolaisten tuloon. Nyt lapsia kohdellaan kuin aikuisia turvapaikanhakijoita. He joutuvat turvapaikkapäätöstä kuukausikaupalla vastaanottokeskuksissa, joissa ei ole valmiuksia pitää huolta ilman vanhempia saapuvista alaikäisistä.

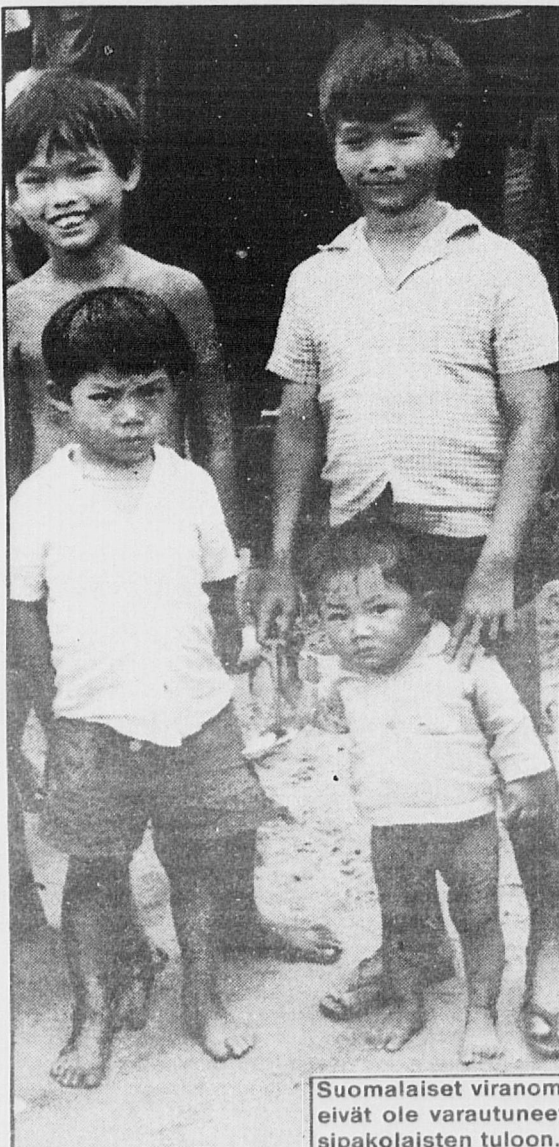
Suomeen tulee yhä enemmän alaikäisiä turvapaikanhakijoita ilman vanhempia tai muita huoltajia. Lasten vanhemmat on ehkä surmattu tai perheenjäsenet ovat eksyneet toisistaan pommituksissa. Monilla on sentään mukana joku aikuinen sukulainen.

Suurin osa yksin tulleista

lapsista on tähän asti ollut suomalaisia. Nyt heitä arvioidaan olevan vastaanottokeskuksissa ympäri Suomea yhteensä noin neljänkymmentä. Melkein jokaisella lapsella on hirvittäviä muistoja. He ovat nähneet ja kokeneet asioita, joita suomalaiset kauhistelelevat korkeintaan tv-uutisista.

Heitteille jätö vaarana

Alaikäisten yksinäisten turvapaikanhakijoiden tuloon ei Suomessa ehditty varautua. Ei siitäkään huolimatta, että

Suomalaiset viranomaiset eivät ole varautuneet lapsipakolaisten tuloon. Monet heistä tulevat ilman vanhempia tai muita huoltajia.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

muihin Pohjoismaihin on viime vuosina tullut satoja pakolaislapsia ilman vanhempiaan.

Norjassa oltiin kolme vuotta sitten samassa tilanteessa kuin Suomessa tänään. Nyt lasten määrä on Norjassa noussut satoihin. Ruotsiin saapui 1988-1989 noin 1300 lasta ilman huoltajaa ja Tanskankin samoina vuosina runsaat 200 lasta.

Aluksi muihin Pohjoismaihin tuli yksin enimmäkseen yli 15-vuotiaita poikia, useista eri maista. Nyt joukossa on entistä nuorempia lapsia ja yhä useampi tulija on tyttö.

Muissa Pohjoismaissa vanhempiensa kadottaneille pakolaislapsille on perustettu omia vastaanotto- ja sijoituskoteja, joiden henkilökunta on erikoistunut hoitamaan vaikeista oloista tulevia lapsia. Alaikäisten turvapaikkahakemukset käsitellään Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa kiireellisinä.

Suomessa turvapaikkaa hakevia lapsia kohdellaan samoin kuin aikuisia. He asuvat kuukausikaupalla vastaanottokeskuksissa, jotka useimmiten on tarkoitettu pelkkää tilapäismajoitusta varten. He odottavat kuukausikaupalla turvapaikkapäätöstä, niinkuin aikuisetkin.

Lapset saavat itse laittaa ruokansa, pestä vaatteensa ja siivota. Päivisin he käyvät turvapaikanhakijoiden opetuksessa, mutta iltaisin ja viikonloppuisin kukaan ei ole heistä vastuussa.

Toimintaa kehitettävä

Turvapaikanhakijalasten tilannetta selvitettyä työryhmä toteaa raportissaan, että traumaattisista kokemuksista selviytyminen edellyttäisi lapsen lähelle turvallista ja vahvaa aikuista.

Työryhmän mielestä joitakin vastaanottokeskuksia tulisi kehittää erityisesti yksinään tulevia lapsia varten. Jo aiemmin pakolaisasiain neuvottelukunnan työvaliokunta on esittänyt, että ilman huoltajaa saapuvien lasten vastaanotto keskitettäisiin Helsinkiin.

Malmi pakolaiskeskusta Helsingissä pidetään parhaana paikkana jo senkin takia, että pääkaupungissa on tarjolla parhaat tulkkipalvelut.

Helsinkiin suunnitteilla oleva lasten oma vastaanotto-keskus olisi tarkoitettu vain turvapaikkapäätöstä odottaville lapsille ja nuorille. Päättökseen tultua lääninhallitus sijoittaa lapset kuntiin, jotka vastaavat jatkosijoituksesta. Mieluiten lapset sijoitettaisiin sukulaisperheisiin tai muihin omaa kansallisuutta edustaviin perheisiin.

Suomen uutisia

Talvirajoitukset supistivat liikenneturmia tuntuvasti

Suomessa talvella kokeillut tiukennetut nopeusrajoitukset vähensivät liikenneonnettomuuksia 14 prosenttia. Nopeusrajoituksia kiristettiin 100:sta 80:aan kilometriin tunnissa.

Autojen keskinopeus hidastui rajoitusten vuoksi noin neljä kilometriä tunnissa; lisäksi keskinopeus aleni sää- ja keliolojen vuoksi kolme kilometriä tunnissa. Nämä tulokset saatiin juuri päättyneessä kokeilussa.

Liikenneministeriö ja tiehallitus tutkittivat kokeilun vaikutuksia valtion teknillisellä tutkimuskeskuksella.

Maaliskuun päätteeksi talveksi asetetut 80 kilometrin tuntinopeudet palautettiin en-

nalleen kesän ajaksi.

Kokeilun mukaan onnettomuusriski oli talvella edelleen kesää suurempi, vaikka se rajoitusten ansiosta lieveni. Talvirajoitukset vähensivät onnettomuuksia eniten hyvillä ja vilkkailla teillä. Niillä myös nopeudet supistuivat eniten.

Kolme kuljettajaa neljästä kannatti rajoitusten vaihtelua vuodenajan mukaan. Yli puolet kuljettajista ilmoitti, ettei rajoitusten kiristäminen talveksi harmita heitä lainkaan. Autoilijoiden mielipiteiden selvittämiseksi haastateltiin yli 3,000 kuljettajaa. Talvirajoitusten kokeilussa oli mukana 4,000 kilometriä tietä.

Suomi ja Etelä - Afrikka sopivat suurlähettiläistä

Suomi ja Etelä-Afrikka ovat sopineet diplomaattisen edustamisen tason nostosta. Tämä merkitsee, että kumpaankin maahan tulee suurlähettiläs. Tähän saakka Suomella on ollut Etelä-Afrikassa asianhoitaja.

Ulkoministeriö perustellee suurlähetystön perustamista Etelä-Afrikassa tapahtuneilla muutoksilla. Se kuitenkin korostaa, että Etelä-Afrikan taloudelliset pakotteet pysyvät voimassa. Ensivaiheessa muutos helpottaa lähinnä yksityishenkilöiden asioita.

Ulkoministeriön ilmoituksen mukaan muutos tulee voimaan sen jälkeen kun hallinnolliset ja lainsäädännölliset toimet on tehty. Suomessa tarvitaan mm. asetuksen muutos, mutta enemmän aikaa vievät hallinnolliset järjestelyt.

Etelä-Afrikkaan lähetettävän suurlähettilään nimi selviää myöhemmin. Kansainvälisen käytännön mukaan vastaanottavalle maalle välitetään ensin akkreditointipyyntö suurlähettilästä.

Itsenäisyyttä juhliitaan näyttävästi

Suomi viettää 75:tä itsenäisyyden juhluvuottaan vuonna 1992.

Juhlavuotta varten valtioneuvosto asetti joulukuussa 1988 valtioneuvoston kanslian hallinnonalaan kuuluvan toimikunnan, jonka puheenjohtajana on pankinjohtaja Kalevi Sorsa.

Suomi 75 vuotta-toimikunnan toimisto sijaitsee ulkoasiainministeriön lehdistö- ja kulttuuriosaston tiloissa.

Juhlavuoden tunnuksen on

suunnitellut graafikko Esko Heikkinen. Tunnus kuvaa juhluvuoden kolmea päätemaa: luontoa, kulttuuria ja hyvinvointia.

Juhlavuoden toimikunta on valmistellut yli 250 tapahtumaa ja hanketta, joihin rahaa on varattu yli 20 miljoonaa markkaa.

Lisäksi lasketaan juhluvuoden kunniaksi liikkeelle itsenäisyyden 100 markan hopeinen ja 1,000 markan kultainen juhlaraha.

Kesäpaikkoja opiskelijoille

Suomalaisille opiskelijoille välitetään ensi kesänä harjoittelupaikkoja Viroon, Neuvosto-Karjalaan sekä Ukrainaan.

Harjoittelupaikkoja voivat hakea 18-30-vuotiaat. Heiltä edellytetään venäjän kielen taitoa. Virossa kuitenkin saatavaa riittää englannin ja suomenkielen taito.

Tarjottavat työpaikat kattavat monia aloja.

Pohjalaiset Kansallisoopperaan

Madetojan ooppera Pohjalaisia, joka on ollut kaikkien aikojen suosituin suomalainen ooppera, nähdään jälleen Suomen Kansallisoopperassa.

Pohjalaisia on valmisteltu kaksoismiehityksellä ja oopperan ohjaa Jussi Tapola ja johtaa Pertti Pekkanen.

Ooppera Pohjalaisia sai kantaesityksensä vuonna 1924. Teos on sen jälkeen ollut monena eri esityksenä Kansallisoopperan ohjelmistossa. Ensi-ilta (20.3.) oli Pohjalaisten 215. esitys.

Ulkopolitiikka saa Paasion kehuja

Ulkoministeri Pertti Paasion (sd) mielestä Suomen ulkopoliittika on selvinnyt hyvin viime vuosien suurista kansainvälisistä muutoksista.

- Suomen aktiivinen rooli kansainvälisessä politiikassa on kestänyt hyvin maailmassa tapahtuneet murrokset, arvioi Paasio.

Paasion mukaan Suomi ei olisi voinut toimia toisin, kun YK:n turvallisuusneuvostossa äänestettiin päätöslauselmasta, jolla sallittiin kaikkien keinojen käyttö Irakin saamiseksi pois Kuwaitista. Suomi äänesti päätöslauselman puolesta, todennäköinen vaihtoehto olisi ollut äänestyksestä pidättäytyminen.

- Siitä olisi hyvin mahdollisesti seurannut se, että pari kolme muutakin jäsenvaltiota olisi pidättäytynyt ja sen seurauksena turvallisuusneuvoston uskottavuus olisi kärsinyt.

Hyvin todennäköisesti "aavikkomyrsky"-operaatio olisi alkanut samalla tavalla kuin nyt, Paasio analysoi.

Suomen Baltia-politiikka on Paasion mukaan vastannut "suunnilleen tuollaista yleiseurooppalaista keskiarvoa".

- Suomen aktiivinen rooli kansainvälisessä politiikassa on kestänyt hyvin maailmassa tapahtuneet muutokset, arvioi Paasio.

- Pohjoismaissa Suomi on näyttäytynyt monen mielestä liiankin maltillisina. Mutta Pohjoismaiden ulkoministerien kokous osoitti, ettei ole kovin vaikeaa saada aikaan yhteistä Baltia-lausumaa.

Myötämielisyys murenemassa

Paasio toteaa myös, että hän on ollut havaitsevanaan merkkejä Suomen ulkopoliittisen konsensuksen murenemisestä. Yksittäisten kansalaisten, kansalaisjärjestöjen ja puolueiden kannanotot kansainvälisiin tapahtumiin ovat

poikenneet selvästikin Suomen virallisesta linjasta.

Eduskunnasta pudonneen Markus Aaltosen (sd) aikana eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan profiili nousi, eikä Paasio pitänyt sitä pahana.

- Mutta ulkoasiainvaliokunta ei voi kuitenkaan olla se foorumi, josta ulkopoliittikkaa johdetaan. Jos presidentin valta ulkopoliittikassa kaventuu, pääministerin valta kasvaa ja parlamentarismi toteutuu sitä kautta.

Paasion mukaan on täysin syy uskoa, että ulkopoliittikka pysyy hyvin vakaana, jos pääministeriksi ja ulkoministeriksi valitaan ne henkilöt, joita Paasio uumoilee.

- Meidän tukemme ulkopoliittiselle johdolle on selviö, oppositioon siirtyvän Sdp:n puheenjohtaja huomautti.

Kuopion yo:oon Baltia vapaaksi -ryhmä

Kuopion yliopistoon on perustettu Baltia vapaaksi-toimintaryhmä. Ylioppilaskunnan perustamaan ryhmään kuuluu opiskelijoiden lisäksi henkilökunnan edustajia.

Toimintansa aluksi ryhmä esitti Kuopiossa liettualaisilta opiskelijoilta saamansa videonauhakopion Vilnan verilöylystä.

Yliopistolla on viralliset suhteet Tarton yliopiston kanssa. Ylioppilaskunnan edustajat vierailivat Tarton yliopiston kanssa. Ylioppilaskunnan edustajat vierailivat Tartossa äskettäin, ja yhteistyötä viritellään myös liettualaisten kanssa.

Aids-lääkettä ennen oireita

Ainoaa Suomessa käytössä olevaa aids-lääkettä voidaan vastaisuudessa käyttää HIV-positiivisille potilaille jo ennen vakavien oireiden puhkeamista. Lääkkeen käyttöä on sosiaali- ja terveyshallitus laajentanut sen jälkeen kun tutkimukset ovat osoittaneet, että Retrovirillä hoidetut potilaat elävät jopa kolme kertaa pidempään kuin ne, jotka on jätetty hoitamatta.

Hoidon piiriin on mahdollista myös niiden potilaiden tuleminen, jotka ovat oireettomia tai vähäoireisia, joiden T4-auttajasolujen määrä on laskenut alle tietyn rajan tai on jyrkässä laskussa.

Turvatoimet Helsinki-Vantaa lentokentällä

Helsinki - Vantaan lentokentällä Persianlahden sodan aikana käyttöön otetuista ylimääräisistä matkalipun ja passin tarkastuksista on nyt luovuttu. Sen sijaan käytäntö, jonka mukaan jokainen pitää huolta omista tavaroistaan, jää kentällä pysyväksi käytännöksi.

Lars Huldénille Ruotsin Akatemian palkinto

Helsingin yliopiston pohjoismaisen filologian professori Lars Huldén on saanut Ruotsin Akatemialta 100,000 kruunun (65,000 mk) palkinnon. Palkinto myönnettiin Huldénille hänen ruotsinkielen hyväksi Suomessa tekemästään työstä.

FINNEXPRESS

★ EARLY BIRDS SAVE MONEY ★
BUY YOUR SUMMER FLIGHTS
BEFORE APRIL 30TH AND SAVE

\$100

ON YOUR AIRFARE TO FINLAND

- SCANDINAVIAN BONUSPASS -
INCLUDED FREE WITH TICKETS

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

Maailman tapahtumia

Asevelvollisuusjärjestelmien tarpeellisuus puhututtaa

Hollanti aikoo vähentää reilusti asevelvollistensa määrää. Läntiseen sotilasliittoon Natoon kuuluvan Hollannin puolustusministeriön virkamies, kenraali Leo A. Louwerse uskoo kutsunta-armeijain ajan olevan ohi.

Haagissa uskotaan, että ammattisotilaat täyttävät asevoimien avaintehtävät tehokkaimmin.

Suomessa ei sen sijaan edes suunnitella yleisestä asevelvollisuudesta luopumista.

ta. Suomella on asevelvollisuuden ansiosta poikkeuksellisen suuri, 700,000 miehen vahvuinen reservi.

Puolustusvoimain komentajan amiraali Jan Klenbergin mukaan asevelvollisuusjärjestelmän muuttaminen olisi paitsi iso, myös todella kallis urakka.

Klenberg ei myöskään usko ammattiarmeijan edes sopivan Suomen kansainväliseen kuvaan: "Ammattiarmeijoista tahtoo tulla pieniä, mutta hyvin voimakkaasti aseistettuja joukkoja. Niistä tulee hieman

ramboluonteisia, eivätkä ne sovi samalla tavalla tällaiseen demokratiaan kuin asevelvollisuusjärjestelmä."

Keskustelu asevelvollisuusarmeijoiden todellisesta merkityksestä on vilkastunut Persianlahden sodan opetusten vuoksi. Persianlahdella amerikkalaiset, brittiläiset ja ranskalaiset ammattisotilaat olivat täysin ylivoimaisia.

Muun muassa Ranskassa kansalaismielipide näyttää tukevan voimakkaasti ajatuksia asevelvollisuusjärjestelmän purkamisesta.

moittanut eroavansa tehtävästään.

Kielteisellä EY-kannallaan Sysen porvarihallituksen kaatanut Norjan keskustapuolue on jo vaihtanut naisen puheenjohtajakseen. Hän on Anne Enger Lahnstein, joka korvaa Johan J. Jakobsenin.

Naispuheenjohtajien odotetaan edistävän entisestään sukupuolten tasa-arvoa Norjassa. Brundtlandin sosiaalidemokraattisen vähemmistöhallituksen 19 ministeristä yhdeksän on naisia.

Notre Damessa soi sävelet

Pariisin ylpeyttä, 1200-luvulta peräisin olevaa Notre Damea entistetään parhailaan ulkoa ja sisältä suuren budjetin turvin.

Ajan, ilmansaasteiden ja 12 miljoonan vuosittaisen turistin kuluttama katedraali palvelee tulevaisuudessa entistä paremmin myös musiikin ystäviä. Notre Damesta tehdään pyhän musiikin keskus. Jo ensi vuonna yleisö pääsee kuulemaan, miten kirkon urkuja on onnistuttu kohentamaan nykysteknikan avulla.

Katedraali saa käyttöönsä oman orkesterin ja kuoron. Gregoriaaninen laulu hankkii konserttiohjelmistosta suurimman osan. Kirkko pitää tärkeänä myös orkesterimusiikin osuutta ja on ilmoittanut suosivansa nimenomaan uutta musiikkia.

Kirja myy taas Islannissa

Kirjojen liikevaihtovero poistettiin Islannissa viime syksynä. Kirjojen hinnat laskivat viidenneksellä, ja asiakkaat palasivat kirjakauppoihin. Samalla kustantajien taloudellinen alamäki lieveni.

Pulskaa aikoja joudutaan kuitenkin vielä odottamaan, sillä maan nykykirjailijoiden kokeellinen proosa ei miellytä ostavaa yleisöä. Toinen hälyttävä suuntaus on islantilaisien kustantajien mukaan sidoksissa ajanvietevälineiden keskinäiseen kilpailuun: viihdekirjallisuuden lukijat ovat ryhtyneet videon katselijoiksi.

Islannin tämänhetkinen kirjallisuus ammentaa voimansa yhä ikivanhoista saagoista ja kansantarustoista. Se on Islannin kirjallisuuden etu, mutta monien mielestä yhä useammin myös rasite, josta tulisi jo päästä eroon.

Saksassa autosota

Taistelu johtoasemasta käy Saksan automarkkinoilla kiihkeänä. Opel ilmoittaa lähes tyväänsä hyvää vauhtia Volkswagenin johtoasemaa, jonka murtamisen se väittää olevan edessä. Uudessa osavaltiossa Opelin myynti onkin jo ohittanut VW:n.

Vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana Opel on noussut 18 prosentin osuuteen koko Saksassa ollen vain hiuksenhienosti VW:n jäljessä. Itä-Saksan uusissa osavaltioissa ohitus on jo tapahtunut: markkinaosuus on jo 23 prosenttia eli enemmän kuin VW:lla ja Audilla yhteensä.

Latvialle oma poliisi ensi vuonna

Latvian miliisit valmistautuvat pukeutumaan poliisin uniformuun puolentoista vuoden kuluttua. Laki poliisivoimien perustamisesta on läpäissyt ensimmäisen käsittelyn Latvian parlamentissa.

Latvia saa rikospoliisin ja järjestyspoliisin. Paikalliset itsehallintoneuvostot voivat halutessaan perustaa myös kunnallisia, poliiseja, jos rahat riittävät.

Naiset johtavat Norjan pääpuolueita

Norjan työväenpuolueen puheenjohtaja ja pääministeri Gro Harlem Brundtland on saamassa vastapuolekseen naisen, kun pääoppositiivipuolue höyre valitsee myöhemmin tässä kuussa puheenjohtajakseen Kaci Kullman Fiven.

Konservatiivista höyreä tähän asti johtanut entinen pääministeri Jan P. Syse on ilmoittanut eroavansa tehtävästään.

Astoria autiona

Suomalaisten saneeraama Leningradin ykköshotelli, Astoria, on seissyt valmiina vuoden. Osa hotellista avattiin pari kuukautta sitten, mutta kiiltävillä käytävillä ja hienoisissa huoneissa on hiljaista. Astoriassa ei juuri ole asiakkaita.

Neuvostoliiton talouslama ja Intouristin sisäiset kiistat seisottavat hotellia enimmäistään tyhjän panttina. Neuvostolaman syvetessä turistien ja liikemiesten matkat ovat vähentyneet.

Asiakkaita karsii myös hinta: yhden hengen huone maksaa yli 200 dollaria, suomalaiselta jopa 900 markkaa. Kun Astorian loistopuoli avataan, saa sieltä sviitin reilun 500 dollarin vuorokausihintaan.

Intouristin lippulaivaksi suunnitellun ensi luokan hotellin palveluksessa on 400 ihmistä. Henkilökunta nähdään työn tuiskeessa ehkä sitten, kun koko Astoria joskus otetaan käyttöön.

Isäkin kirkon naapurissa sijaitseva hotelli on myös Leningradin sankarikaupungin sitkeyden vertauskuva. Adolf Hitler aikoi pitää juuri tässä hotellissa voitonjuhlansa. Kutsukortitkin oli jo laadittu, mutta saarto ei murtanutkaan kaupunkia.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES